

bb. 54. időjárásjelentés

gk/11 cz

1969. augusztus 25.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 19 órakor:

többfelé újabb esők

várható időjárás kedd estig:

többfelé újabb eső, keleten helyenként zivatar. mérsékelt időnként élénk északnyugati szél. a hőmérséklet keleten is csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 16-21 fok között./mti/

..-

bb. 55. fogadás uruguay nemzeti ünnepe alkalmából

t vt/gk/e cz

1969. augusztus 25.

ernesto benavides, uruguay keleti köztársaság budapesti nagykövete - hazája nemzeti ünnepe, a függetlenség kikiáltásának évfordulója alkalmából - hétfőn este fogadást adott a margitszigeti nagyszállóban. megjelent a fogadáson házi vancel külügyminiszterhelyettes, sós iván, a magyar kereskedelmi kamara elnökhelyettese, a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa. részt vettek a fogadáson gazdasági életünk ismert személyiségei is.

jelen volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

...-

bb. 56. forgalmi dugót okozott a baross-téren egy bolgár kamionkocsi

i hbj/gk/e cz

1969. augusztus 25.

hétfőn 14 óra 30 perckor egy bolgár kamionkocsi, mivel vezetője nem vette figyelembe a magasságjelző kresz-táblát, beleakadt az épülő felüljáró ácsolatába. a thököly uton rögtön forgalmi dugó keletkezett, a 7-es, a 7/c, a 19-es, a 44-es, a 45-ös és a 46-os jelzésű autóbuszok 20-25 percet vártak, míg a kamiont kiszabadították valóban szorult helyzetéből, s így újból megnyílt az út a rákóczi út felé. /mti/

...-

20.20/um

-34-

20.20/um

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. augusztus 26.

bb. 1. száztíz új ikarus-busz érkezik, 32 vonalon sürítenek, korszerűsítik a forgalomirányítást

i hbj/gk/11 cz

1969. augusztus 26.

nyáron korántsem kényeztette el a budapestieket a bkv. kora hajnaltól késő esteig a legtöbb vonalon még délelőtt, kora délután és késő este is zsúfoltak voltak az autóbuszok. jogos tehát az aggodalom, mi lesz ősszel, amikor több lesz az utas, hiszen sok tízezer család érkezik haza a nyaralásból, megjelennek a diákok, s az időjárás következtében lassul a fel- és leszállás. mindezzel kapcsolatban kiricsi lászló, a bkv forgalom-szervezési főosztályának vezetője a következőkben tájékoztatta horváth b. jent az mti munkatársát:

- kétségtelen, nyáron elég sok boszuság érte az utasokat. a délelőtti és a kora délutáni órákban, illetve késő este ritkábban közlekedtek a kocsik, jó néhányat kivont a bkv a forgalomból. a vállalat vezetői, bármennyire is szeretnék volna, nem tudtak jobb utazási viszonyokat teremteni, több ok miatt. köztudott, hogy kevés a gépkocsivezető, ezért több száz gépkocsivezető egész hónapban egyetlen napot sem tudott pihenni. minden vasárnapját a volán mellett töltötte. a létszámhiányt még fokozta, hogy azoknak a gépkocsivezetőknek, akik beutalást kaptak üdülőbe, a szabadságot ki kellett adni. kevesebb volt a műhelyben a szerelő is. a nyári időjárási viszonyok miatt néha naponta - egy-két órára - 300 autóbusz is leállt a vonalakon.

- bizakodunk, hogy más lesz a helyzet ősszel. az ikarus ugyanis folyamatosan 65 csuklós, 30 száz személyes, 15, egyenként hatvan személyes autóbust szállít a bkv-nak. /folyt.köv./

26.20/um

- 1 -

bb. 1. / száztíz ...folyt./ 11

igaz, hogy ebből 25 csuklóst a selejtezett s még nyolc-tíz évvel ezelőtt a főműhelyben „háziilag, gyártott elavult csuklósok pótlására kell felhasználni, 85 új autóbuszal mégiscsak növekszik a kocsipark. ezeknek forgalomba állításával harminckét vonalon a bkv sürítheti a járatokat, huszonhat kocsi pedig egyes vonalak meghosszabbítására, illetve új járatok megindítására állít be. módosul a 41-es vonala, elkerüli a keletvárosi vasúti sorompót, meghosszabbítják a 45-ös vonalát, a cinkotai vidám vásár utcáig, az 51-es autóbusz elkerüli a vasgyár utcai sorompót, a 71-es csepelen új városrészt érint, a 87-est meghosszabbítják a kamaraerdőn túl, a mechanikai művekig. új járat lesz a 99/y, amely ugyancsak új városrészt kapcsol be az autóbuszhálózatba pestszécsényben, az új 138-as gyorsjárat a csepel autógyárig viszi az utasokat, az új 154-es pedig pestimre és a boráros tér között teremti meg a jobb közlekedést.

nyáron a garázsokban nem nagyon volt tartalékautóbusz. ezt az áldatlan helyzetet is szeretné felszámolni a bkv, minden garázsban lesz tartalékkocsi, amely azonnal indulhat a kiesett jármű pótlására. azt, hogy néha 300 kocsi is állt a vonalakon, a szerelőhiány is okozta. sokszor kellett szerelőket a napi karbantartástól átirányítani a főműhelybe, s emiatt a késő este garázsba állt kocsikat néhány óra leforgása alatt nem sikerült tökéletesen átvizsgálni. a létszámhiány enyhítésére több száz autóbusz főjavítását vidéken végzik el, ahol nagyobb a szakember-kapacitás, s a főműhelyben dolgozó szerelők átkerülhetnek a garázsokba, szervizmunkára. a korábban érkezett ikarus csuklós és száz személyes autóbuszok /mint amilyenek a 4-es vonalán is járnak/ erősebb, nagyobb teljesítményű rába-man motorokat kapnak, tehát üzembiztosabban haladhatnak a budapesti főútvonalakon.

segít az is, hogy korszerűsítik a forgalomirányítást, új diszpécser alközpontok lesznek a moszkva téren, a mórincz zsigmond körtéren és a baross téren. mindezek ismeretében várható némi javulás az autóbusz közlekedésben. ahhoz azonban, hogy teljesen megszűnjék a zsúfoltság, több száz új autóbuszra, rengeteg más beruházásra lesz szükség, s ez újabb százmilliókat s nem utolsósorban időt igényel, - hangzott a tájékoztatás.

/mtl/

22.

..-

- 2 -



bb 2.ezer éves talányok sárbogárd tájékán - totem-állat volt-e a tinó? - a honfoglaláskori temető vallomása

1 tz/tm/um ie cz

1969. augusztus 26.

számos érdekes kérdést hozott felszínre a sárbogárd közelében, az ugynevezett forrásdűlőn feltárt honfoglaláskori temető. leletanyagát dr. éry kinga antropológus és régész, a természettudományi múzeum embertani tárának tudományos kutatója dolgozta fel.

a temetőben három generáció száz tagja, 36 férfi, 30 nő és 34 gyermek nyugodott. bár a sírok néma lakói, akiket 900 és 990 között hantoltak el, nem tartoztak a vagyonos rétegekhez, az immár ezer éves temetőből mégis több olyan lelet került elő, ami egyedülálló a maga nemében határainkon belül és kívül egyaránt.

a jelek szerint itt az első magtelepülők zömmel férfiak voltak, akik alighanem a honfoglalás magyarsághoz csatlakozott különböző néptörzsek valamelyikéhez tartozhattak, a legnagyobb valószínűség szerint bolgárok, vagy besenyők lehettek. feleséget azonban már a helybeliek közül választottak.

a temető egyik férfi-síráját - mintha valami disz-sírhely volna - nagyobb betemetetlen terület veszi körül, majd kizárólag női és gyermek-sírok következnek körülötte, és csak ezeken kívül helyezkedik el egy férfi-sírból álló gyűrű. a középső, egyedülálló sírben 42-46 éves férfi - valószínűleg a honfoglaló nemzedék feje - feküdt, derekán kétszer körülcsavart veretes övvel, amelyen kést és börtársolyt viselt. a tarsoly megmaradt darabja megőrizte még az eredeti, intarziás technikával készült mintázatot is. ez a lelet mindaddig egyedülálló a maga nemében.

egy négyszögletes aknában nagyobb lyukat találtak, amiben valamikor faoszlop vagy cölöp, alighanem hatalmas bálványfa állhatott. ilyen lelet sem került eddig elő. a legtöbb érdekességet azonban az állatsírok hozták. az egyik önálló sírban például két igásló csontváza feküdt, még a hám maradványai is ott voltak a nyakukon. ez az egyik legtalányosabb, sír, mert eddig csak háttaslovak eltemetett maradványai kerültek elő, igásállaté soha. és még bonyolultabbá teszi a problémát, hogy közvetlenül a két ló testén egy fiatal férfi teteme feküdt. hogy ennek a temetésnek milyen előzményei voltak, azt ma már sejteni sem lehet.

/folyt.köv./

- 3 -

22.

bb 2. / ezer éves....folyt./um

a temető legkülönlegesebb sírja viszont az, amelyben egy fiatal szarvasmarha - talán tinó - teljes csontvázára találtak. ebből a valóban páratlan leletből a kutatók arra következtetnek, hogy vagy magának a közösségnek, vagy a közösség fejének a tinó lehetett a szent állata, és a „megtesztelt”, totem eltemetésével tulajdonképpen a temetőt akarták megszentelni. mindenestre érdekes, és aligha lehet a véletlen játéka, hogy ezen a helyen még a középkorban is élt egy település, és az pontosan a tinó nevét viselte. /mtl/

bb 3. új csatornák a kőbányai főutvonalak alatt

1 gl/mm/um 1e cz

1969. augusztus 25.

tuljutott a munka nehezen a csatornázási művek a kőbányai új csatornahálózat építésében. a városrész déli területének gyömrői uti és ceglédi uti vonalán lefektetett régi csatorna már nem képes levezetni a nagymennyiségű szenny- és esővizet. szükségessé vált, egy új főcsatorna építése, amely a könyves kálmán köruti főgyűjtőhöz kapcsolódik. ez a vezeték - a régi mellett - a gyáli uttól indul és az újhegyi utig tart. három tehermentesítő csatorna - a kőér utcai, a noszlopy utcai és a sibirik miklós uti - köti majd össze a régi vezeték az újjal. az új csatornákat 1966-ban kezdték el építeni. a több mint hat kilométernyi vezetékből eddig másfél kilométernyit megépítettek. a munkálatok nehezebb részén tuljutva - az ecseri ut, az üllői ut és a ceglédi vasutvonal alatt 11 méter mélységben átvezették a csatornát - most már a könnyebb feladatok következnek; a kevésbé forgalmas utak felbontása. a kivitelező közmű és mélyépítő vállalat az építkezéseket 1972-ben fejezi be. /mtl/

bb 4. szeptember 1. nemzetközi antifasiszta nap

k vt/gk/um zs cz

1969. augusztus 26.

a nemzetközi antifasiszta nap alkalmából a magyar partizán szövetség és a náciizmus üldözötteinek bizottsága az országos békétanáccsal és a magyar jogász szövetséggel közösen szeptember 1-én a vasas szakszervezet székházának dísztermében nagygyűlést rendez. Unnepi beszédet mond dr. sós györgy rendőr vezérőrnagy, a budapesti rendőrfőkapitányság vezetője, a magyar partizán szövetség alelnöke. /mtl/

Lel'

- 4 -

bb.5. a legszebb rajzok és a rejtett kincsek - a szépművészeti múzeum két szeptemberi kiállítása

1 ol/gk/zs/1l cz

1969. augusztus 26.

alig, hogy bezárult a leningrádi ermitázs francia képeinek nagy sikerű kiállítása a szépművészeti múzeumban, máris két újabb jelentős kiállítás előkészítésén dolgoznak az intézmény munkatársai. szeptemberben - a 22. nemzetközi művészettörténeti kongresszus alkalmából - a múzeum grafikai osztálya legszebb rajzaiból gondos válogatásban csaknem 200 lapot mutat be. az anyag felöleli a rajzművészet fejlődését az 1400 körüli időktől a 19. század végéig.

a korai rajzok az itáliai művészetből adnak izelítőt. a gyűjtemény büszkesége leonardo da vinci három, a mester kivételes rajzművészetében is a legjelentősebbek közé tartozó munkája. kiállítják az érett olasz reneszánsz három másik nagy művésze, raffaello fra bartalommeo és correghio több pompás lapját is. velence késő reneszánszát paolo veronese és jacopo tintoretto rajzai képviselik.

figyelemre méltóak a német rajzok is, köztük minden idők egyi legnagyobb német mesterének, albrecht dürernek a munkái, továbbá a német reneszánsz nagyjainak - cranachnak, altdorfernek és baldungnak - az alkotásai. rembrandt hét nagyszerű rajza, továbbá - egyebek között - a flamand mesterek, van dyck és jordaensnek egy legutóbb felismert munkája gazdagítja a tárlatot. a szépművészeti múzeum egyébként utoljára 1956-ban rendezte meg legszebb rajzainak kiállítását. a mostani bemutatón több olyan rajz szerepel, amely 1956-ban még ismeretlenül lapangott a gyűjteményben.

a „rejtett kincsek”, ugyancsak szeptemberben nyíló kiállításán mintegy százötven képet mutatnak be. a tárlaton sok olyan kiemelkedő alkotást láthat majd a közönség, amely eddig még nem szerepelt nyilvánosság előtt. a régi képtár mintegy 1500 festménye az ugynevezett tanulmányi gyűjteményben kapott helyet, amely - csakugy, mint külföldi nagy képtárakban - csak tudományos kutatók részére hozzáférhető. a „rejtett kincsek”, című kiállítás anyagának nagy része ebből a tanulmányi gyűjteményből való. több olyan művet is bemutatnak, amelyet a közelmúltban restauráltak, néhány alkotás mesterét pedig csak az utóbbi évek kutatása fedte föl. kiállítanak több figyelemre méltó képet amely nek festőjét máig sem sikerült meghatározni. /mtl/

Lel'

- 5 -

bb. 8. tájékoztató a házipatikák ingyenes „revíziójáról”,
1 zsu/mm/zs/11 cz 1969. augusztus 26.

a budapesti vöröskereszt és a fővárosi tanács gyógyszer-tári központjának kezdeményezésére szeptember közepéig felülvizsgálják a házipatikákat. mintegy 60 gyógyszertárat jelöltek ki, ahova kedd délelőttönként és csütörtök délutánonként bárki beviheti az otthon összegyűlt medicinákat, s a szakemberek valamennyit ingyen megvizsgálják.

a lejárt szavatosságu, esetleg már romlott gyógyszereket természetesen nem kapják vissza tulajdonosaik - ezeket a „revizorok”, selejtezik, azaz nyomban megsemmisítik. a készlet többi részét részletes és szakszerű tanácsadás kíséretében adják vissza: közzismert, enyhe hatásu tablettákat, pirulákat, cseppeket rövid használatu utasítással, a csupán orvosi előírásra szedhető, erős esetleg súlyos károsodást is előidéző gyógyszereket azonban pontos, részletes tájékoztatás kíséretében.

a házipatikák szakszerű leltározása során a gyógyszerészek sok érdekes tapasztalatot szereztek. megállapították például, hogy az otthon raktározott medicinák tekintélyes hányada - névtelen, s a felirat nélküli fiolájukból dobozuktól kiszórodott tablettákról gazdáik nemigen tudják milyen megbetegedés ellen kapták. gyakori azonban az olyan eset is, hogy a gyógyszer tulajdonosa emlékszik arra: nyugtatónak, fájdalomcsillapítóknak stb. írta fel annakidején az orvosságot a doktor, így azután esetleg enyhe fejfájás, muló idegesség esetén is szinte kábítószert erősségű gyógyszert szed. további tapasztalat, hogy a házipatikák készletének nagy része „elöregedett”, régen tuljár a szavatossági idő sz. abta határokön. a felülvizsgáló szakemberek sok 15-20 éves gyógyszermatuzsálemmel találkoztak, olyan orvossággal, amelynek szedése komoly veszéllyel járt volna.

a felülvizsgálatra kijelölt gyógyszertárak közül néhány az elmúlt hetekben „munkanélküli”, volt: egyetlen házipatika-tulajdonos sem vette igénybe az ingyenes szolgáltatást. az illetékesek ezért arra kéri a kisebb-nagyobb készlettel rendelkezőket, hogy a szeptember 15-ig hátralevő időben feltétlenül keressék fel a lakóhelyükhöz legközelebb levő, felülvizsgáló patikát./mti/

--

- 6 -

bb 6 . „vadvacsa-szezon,, a hortobágyon

vid/fe/um cz

1969. augusztus 26.

a több mint 50.000 holdas hortobágyi vadrezervátum tavaszszal és ősszel az átvonuló madárseregek „támaszpontja,, különösen élénk mozgás van a nyár végén a halastavak környékén, ahol már megkezdődött a vadvacsa. hazai pusksok mellett az idén is sok külföldi vadászt fogadnak a pusztán. ezévbén mesterségesen keltetett és telepített vadvacsákkal is növelték a víziszárnyasok számát, a még nagyobb vadászati lehetőséget. a vadászok pontosan jegyzik az elejtett víziszárnyasok számát s természetesen azt is, milyen volt a találat. az eddigi hortobágyi rekordot egy francia vadász tartja, aki egy nap alatt 500 patronnal 102 vadvacsát lett le. /mti/

--

bb 7. nyul-export fejr megyéből

vid/fe/um cz

1969. augusztus 25.

ujabb „élő áruval,, bővült a fejr megyei exportcikkek listája: a nyultenyésztő szakcsoportok megkezdtek az izletes husu házinyul szállítását olaszországba. a megye 36 nyultenyésztő társulása igen szép megrendelést kapott: 85 ezer tapsifülest rendelt tőlük egy olasz cég. eddig mintegy 40 ezer nyuszi „utazott,, olaszországba.

a megye nyultenyésztő társulásai a jövőben bértenyésztéssel is foglalkoznak majd. megállapodást kötöttek ugyancsak egy olasz céggel - ahonnét tenyészanyagot kapnak, - hogy az értékes tenyészállatok „díját,, egy év mulva élő nyullal törlesztik. /mti/

--

- 7 -

bb. 9. napirenden: a lakosság ügyeinek intézése - tanács- és vb-ülések a fővárosban

t gj/gk/zs/gy/cz

1969. augusztus 26.

a főváros több kerületében tartottak kedden tanács-, illetve vb-ülést. a tanácskozások napirendjén több közérdekű téma szerepelt.

a 4. kerületi tanács

Ülésén egyebek közt a tanácstagok beszámolóik tapasztalatai, a lakosság közérdekű javaslatainak intézése szerepelt napirenden. meglepéssel vette tudomásul a tanács, hogy csaknem tizezren hallgatták meg a tanácstagok tájékoztatóját a kerületfejlesztésről, újpest rekonstrukciójáról, a jövő feladatairól. a számolókon több mint ezren szólaltak fel, s csaknem 800 közérdekű javaslat hangzott el. legtöbben az ut- és csatornaépítés meggyorsítására, a közvilágítás megjavítására hívták fel a figyelmet, de sokan kérték újpest piacának rendbehozatalát is. a lakosság javaslatai alapján már megkezdtek a váci ut és a főti ut közvilágításának korszerűsítését, a dugonics utcai lámpák kicseréléséhez pedig - a pozsonyi uti lakótelep közvilágításának megjavításával egyidejűleg - a jövő év elején látnak hozzá.

a 12. kerületi tanács

szintén a szakigazgatási szervek munkájával, a hatósági tevékenységgel és a lakosság ügyeinek intézésével foglalkozott. megállapította: az év első felében az ügyiratforgalom megközelítette a 30 ezret, s ugyanezen idő alatt több mint 85 ezren keresték fel ügyes-bajos dolgaikkal, kéréseikkel, panaszukkal a szakigazgatási szerveket. az ügyintézés színvonalának fokozatos javulásáról tanuskodik, hogy az ügyek túlnyomó többsége az elsőfoku határozattal lezárult, a szakigazgatási szervek döntései alaki és tartalmi szempontból egyaránt megfeleltek a törvényességi követelményeknek. elgondolkoztató azonban, hogy néhány ágazatban a fellebbezések arányszáma meghaladja az átlagot. így például az építési ügyek 11, a lakásügyek 9,5, az adóügyek 5,9 százalékában másod fokon is el kellett járni. a tanácsülés határozatban kötelezte a végrehajtó bizottságot: rendszeresen kísérelje figyelemmel, milyen okok játszanak közre az ügyintézés itt-ott még tapasztalható késedelmisségében, a 30 napos határidő be nem tartásában.

/folyt. köv./

8.20/gy

- 8 -

8.20/gy
9.30 Dm

bb. 9. / napirenden: 1. folyt./ gy

a 18. kerületi tanács

végrehajtó bizottsága a tanácstagok fogadóórák tapasztalatairól tájékoztatta a vb megállapította: a fogadóórák, a tanácstagok és a lakosság közötti rendszeres találkozás lehetőségének megteremtésére a jövőben is feltétlenül szükség van. a választók személyes ügyeiken túlmenően számos közérdekű problémával is megkeresik választottaikat, sőt az utóbbi hónapokban mindinkább a közérdekű témák kerülnek előtérbe a fogadóórákon.

a végrehajtó bizottság érdekes közvéleménykutatást is végzett a tanácstagok között. arról kérte ki véleményüket: elégedettek-e a szakigazgatási szervek ügyintézői munkájával, a közérdekű észrevételekre adott válaszokkal, a javaslatokkal való foglalkozással. a tanácstagok véleménye erősen megoszlott. harminc százalékuk elégedetlen mind az ügyek intézésével, mind a válaszokkal, husz százalékuk az ügyintézés lassúságát kifogásolta, c.s. csupán ötven százalékuk volt ezzel is, azzal is elégedett. a végrehajtó bizottság határozatban hívta fel a tanácsapparátus dolgozóinak figyelmét, hogy a fogadóórákon elhangzott bejelentéseket és egyéb ügyeket különös gondot és alaposan kezeljék.

a 3. kerületi tanács

végrehajtó bizottsága óbuda kereskedelmi hálózatának fejlesztését tűzte napirendre. a vb ülésen beszámoltak arról, hogy jövőre és a következő években több élelmiszer áruházal és korszerű vendéglátóipari hellyel gazdagodik a kerület. így például a vörösvári utca, a korvin ottó ut és a perc utca találkozásánál abc- áruházat és bisztrót létesítenek; a kiscelli utca és a szőlő utca, a szentendrei ut és a bogdáni ut, továbbá a timár utca és a lajos utca kereszteződésénél pedig abc-áruházat rendeznek be. hamarosan kidolgozzák az erdőalja ut, a jablonka ut, az arany-hegy, az óbudai átlomás, a pók utca, a szentendrei ut és a bécsi uti téglagyár környéke üzlethálózatának fejlesztési terveit is./mti/

bb. 13. kilencven féle magyar vegyipari termék pozsonyban

1 sz/mm/ie/gy/cz

1969. augusztus 26.

megérkezett pozsonyba az augusztus 31-től szeptember 6-ig tartó, „Incheba 69”, elnevezésű vegyipari kiállítás magyar áru-bemutatójának anyaga. a hungexpo szervezésében a magyar vállalatok most első alkalommal vesznek részt nagyobb szabású bemutatóval. a pozsonyi nemzetközi vegyipari kiállításon és így a hat külkereskedelmi vállalat jelentkezése szinte bemutatkozásnak számít. 240 négyzetméter fedett és 125 négyzetméter szabad területet foglaltak el annak a 90 félé terméknek, amelyet 16 magyar iparvállalat küldött és ajánl jövő évi szállításra. a kiállítás anyagában főként vegyipari alapanyagok, félkész- és késztermékek, műanyag-féleség, gyomirtószer, gyógyszer alapanyagok és a vegyiparban használatos műszerek találhatók./mti/

8.30/szb

- 9 -

8.30/szb
9.30 Dm

bb. 10. gyorsmértleg az építőtáborokról: csaknem 30 ezer önkéntes ifj munkás 1 millió 400 ezer órát dolgozott

1 pr/gk/zs/gy/cz

1969. augusztus 26.

fehér péter, az mti munkatársa jelenti:

Letették a szerszámot a kommunista ifjúsági szövetség építőtáborai utolsó turnusának önkéntes munkásai: június 15-től augusztus 23-ig - öt váltásban - csaknem 30 ezer fiatal segítette a legsürgetőbb népgazdasági feladatok elvégzését. a 36 nyári ifjúsági építőtábor lakóinak többsége a bács és a pest megyei állami gazdaságokban, illetve termelőszövetkezetekben dolgozott, hogy kellő időben teszteljék a zöldség- és gyümölcsstermést, elvégezzék a növényápolást. a két nagyobb „megrendelőn”, kívül még veszprém, somogy, szolnok és baranya megyében végezték mezőgazdasági munkát a fiatalok. győr- és borsod megyében csatornaépítkezéseken, pest, fejér és baranya megyében pedig az ut- és vasúthálózat korszerűsítésénél vették hasznát a diákoknak. két tábor lakói az utörök üdülővárosainak, csillebárcnak és zánkának a rekonstrukcióján dolgoztak. az elvégzett munkáról még nem készült részletes statisztika, annyi azonban már bizonyos, hogy az ideai önkéntes ifj munkások alaposan megtették az elmúlt évek teljesítményét. az első turnus fiataljai a számukra megállapított tervet 106 százalékra teljesítették, s ezt a szép eredményt még felülmúlták a második és a harmadik turnus munkásai 118, illetve 120 százalékkal. jóval túlteljesítette a 100 százalékot a negyedik és az ötödik turnus gárdája is.

a kisz központi bizottságának munkatársai gyorsmértlegben összesítették az első négy turnus teljesítményét. eszerint a szűnidei munkások leszedtek, válogattak 40 677 mázsa gyümölcsöt és 6 744 mázsa zöldséget, elvégezték több mint 8 millió szőlőtőkén az időszerű munkákat, az ut-, vasut- és csatornaépítkezéseken megmozgattak 145 894 köbméter földet s talajgyengítésben a teljesítményük meghaladta a 270 négyzetmétert. az utolsó, ötödik turnuseredményeit még csak a napokban dolgozzák fel. a már kész statisztikák szerint az első négy turnus pontosan 1 390 152 munkaórát teljesített, s ezzel a fiatalok - a tizenegy évvel ezelőtti kezdettől számítva - teljesítették a huszmilliomodik munkaórát.

a táborozás érdekességei: az első két turnusban a magyar fiatalokkal együtt 80 szovjet és 40 lengyel diák dolgozott. munkához látott a 300 ezredik táborozó, s az utolsó turnusban önéllótáborot nyitottak a külföldieknek. a kiskunhalas melletti kigyópusztán 21 ország 100 fiatalja vett részt a munkákban./mti/

...

8.37/szb

- 10 -

83
920 Dm

bb. 11. kétéves mezőgazdasági tűzrendészeti levelező tanfolyam

1 jf/mm/zs/gy/cz

1969. augusztus 26.

a mezőgazdasági nagyüzemekben évről-évre tetemes károkat okoz a tűz. a mezőgazdasági és életbiztosítási minisztérium - egyetértésben a bm országos tűzrendészeti parancsnokságával - most kétéves tűzrendészeti levelező tanfolyamot indít. a tanfolyamra a függetlenített tűzrendészek, a nagyobb gazdaságok tűzrendészei és az országos hatáskörű vállalatok szakemberei jelentkezhetnek. a hallgatók negyedévenként konzultáción, illetőleg előadáson, valamint félévenként beszámolón vesznek majd részt. a tanfolyam résztvevői a sikeres záróvizsga után oklevelet kapnak. a tanfolyamra szeptember 30-ig lehet jelentkezni./mti/

...

bb. 12. háromszázezer holdon fertőtlenítik a talajt - megkezdődött a gabonavetőmag csávázása

1 jf/hné/zs/gy/cz

1969. augusztus 26.

az aratást követően a gazdaságokban hozzáálltak a jövő évi jó termés megalapozásához. augusztus második felében megkezdődött a speciális munka: az élősködő talajkártevők azonosítása és számuk meghatározása. az aprólékos „statisztikai adatfelvétel”, azért szükséges, hogy megállapítsák, egyes területeken mennyire szaporodtak el a kártevők. irtásukra ugyanis a most összegyűjtött adatok ismeretében tesznek intézkedést. az előzetes becslések szerint a gazdaságok az idén hozzávetőleg 300 000 holdon főleg lindános készítményekkel fertőtlenítik a talajt. a kémiai anyagot a legtöbb helyen a szuperfoszfát műtrágyával együtt juttatják a talajba és így a két műveletet egy időben végzik el. megkezdődött az őszi kalászos vetőmagok csávázása is. a gazdaságok saját erőből fertőtlenítik a vetőmagot. ahol erre a célra nincs megfelelő gép, ott a környék növényvédelmi állomása nyújt segítséget./mti/

...

bb. 14. butorgyár épül szegeden

vid-fe/gy/cz

1969. augusztus 26.

a tiszai butoripari vállalat szegedi gyáregysége - amely jelenlegi épületeit „kínította”, - kitélepül a városból. a szeged határába már kijelölték az új butorgyár helyét, ahol 30 milliós beruházással épül fel a korszerű üzem.

/folyt. köv./

- 11 -

8.45/szb

83
940 Dm

bb. 14. /butorgyár.... folyt./ gy

a tervek szerint az új gyár termelése évente meghaladja az 50 millió forintot, tehát teljesítménye mintegy kétszerese lesz a jelenleginek. a gyár központja egy öt részre osztott nagyméretű lemezcsarnok lesz., amelyben a megmunkált darabok az egyik géptől a másikig a legrövidebb úton jutnak el. az anyag mozgására a nehéz fizikai munka kiküszöbölésére görgősorokat állítanak fel. a legnagyobbodott üzemben új gyártmányok készítésére is ráternek. többek között egyedi rendelésre irodaházak belső komplett berendezését is elvállalják az új gyáregység építkezését a jövő év elején kezdik meg./mti/

..

bb. 15. duna cipők külföldön

1 sz/mm/1e/gy/cz

1969. augusztus 26.

a tannimpex külkereskedelmi vállalat közreműködésével a duna cipőgyár a közelmúltban újabb megrendeléseket kapott angliából. ezt megelőzően a gyár képviselői a - tannimpex szakembereivel együttesen - piacfelmérést végeztek, s megállapították, hogy több olyan cipőtípust tudnak szállítani angliába is, amelyet az ottani üzemek nem, vagy csak kis mennyiségben gyártanak. ilyenek például a cugos férficipők és a gyermekcipők egyes változatai. az első kisebb sorozatok sikere alapján került sor a többtízezer páros megrendelésre, amelynek teljesítésén most dolgoznak.

a duna cipőgyár egyébként készítményeinek egynegyed részét az exportáló tannimpax-nek adja át. a gyárban ezévből kibocsátandó 4,4 millió pár lábbeliből 900 ezer pár a szocialista országokba, 200 ezer pár pedig tőkés piacokra kerül. viselik a duna cipőket a szovjetunióban, Lengyelországban, az nszk-ban, hollandiában, kanadában, franciaországban és néhány afrikai országban. a gyártmányfejlesztésnél és modellezésnél a gyár messzemenően figyelembe veszi milyen újdonságokkal törhetnek be egy-egy új piacra. a legújabb export-kollekcióba bekerültek a gyár új berendezésén készülő fröccsöntött pvc-talpu bőr- és műanyag-felsőrészes cipők és csizmák is./mti/

..

8.50/szb

- 12 -

908
940 Dny

bb 16. budapestre érkezett az arab szocialista unió küldöttsége

mm bh bs

1969. augusztus 26.

az mszmp kb meghívására kedden az egyesült arab köztársaságból hazánkba érkezett az arab szocialista unió küldöttsége abdul mohsen abu el nour, az aszu legfelső végrehajtó bizottsága tagja vezetésével.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára üdvözölte. az érkezésnél jelen volt gyenes andrás, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, valamint abdel fattah fouad, az eak budapesti nagykövete és szarka károly kairói magyar nagykövet./mti/

..

bb. 17. számítógépek a geofizikában

t tz/tm/gy/bs

1969. augusztus 26.

népes hallgatóság előtt háromnapos előadássorozat kezdődött kedden reggel a technika házában. az előadássorozat, amelyet a magyar geofizikusok egyesülete rendezett, az nszk-beli praktika cég két kiváló szakembere, n.ristow és a neves szeizmikus, dr. r. bortfeld ad tájékoztatást a geofizikai, pontosabban a szeizmikus adatok számítógépes feldolgozásának lehetőségeiről és módszereiről.

a magyar geofizikusok ezekkel a problémákkal körülbelül 10 éve foglalkoznak, de nagyrészt csak elméletileg. az a számítógép ugyanis, amelyet másokkal közösen a magyar állami edtvös loránd geofizikai intézet is igénybe vesz, az óriási adattömeg feldolgozására nem alkalmas. egy-egy szeizmikus mérés ugynevezett „többszörös”, feldolgozása ugyanis másfélmilliónál is több adatnak különböző szempontok szerinti csoportosítását és belőlük különféle következtetések levonását igényli. olyan feladat ez, amit ilyen átfogóan számítógép nélkül, pusztán emberi erővel gyakorlatilag meg sem lehet oldani. márpedig geofizikusaink évente többszáz hasonló feladat elé kerülnek.

igy nálunk pillanatnyilag inkább csak a számítógépek alkalmazási körének megismerése és a programkészítés módszereinek elsajátítása céljából végzik el kisebb jelentőségű szeizmikus feladatok számítógépes megoldását.

az előadássorozatot, amelyen európa legnagyobb ilyen típusú vállalatának szakemberei a tudományos együttműködés keretében ismertetik tapasztalataikat magyar kollegáikkal, dr. posgay károly, a magyar állami edtvös loránd geofizikai intézet osztályvezetője nyitotta meg./mti/

..

10.37/szb

- 13 -

1045
1050 Dny

bb. 18. egy év alatt kilencezerrel nőtt a keresők száma szolnok megyében - a foglalkoztatottság helyzete a megyei tanács vb előtt

vid-ká/gy/bs

1969. augusztus 26.

szolnok megyében egy év alatt csaknem kilencezerrel nőtt a keresők száma és elérte a 190 ezret - állapították meg a megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén, amelyen a foglalkoztatottság helyzetéről tárgyaltak. mindenekelőtt a jelentős munkaerőfelesleggel rendelkező területeken, karcagon, mezőturon, kisujszálláson, kunszentmártonban és tiszafüreden bővítették, illetve bővítik a munkalehetőségeket. karcagon és mezőturon 1970 végéig, mintegy 16 millió forintos ipari beruházás révén 1 100 új munkahelyet létesítenek. kisujszálláson, kunszentmártonban és tiszafüreden mintegy 160 millió forintot fordítanak új üzemek építésére és a harmadik ötéves terv végéig 1 250 munkás elhelyezésére nyílik lehetőség. a mezőgazdasági tsz-ekben a hat és félezer fiatal belépővel 53 évre csökkent a tsz-tagok átlag életkora. a vb megállapítása szerint bár a foglalkoztatottak száma mind az ipar, mind a mezőgazdaság területén jelentősen emelkedett, a gazdasági hatékonyság nem javult kellő mértékben./mti/

..

bb. 19. 50 000 hektoliterrel több sör - új üzemmésszel bővült a pécsi sörgyár

vid-ká/gy/bs

1969. augusztus 26.

egy hónapos sikeres próba után kedden véglegesen üzembe helyezték a pécsi sörgyár rekonstrukciójának első szakaszát: a 42 millió forint költséggel épített sörfogadó állomást, az erjesztő és ászokpincét. az ötszintes épület belsejét csillogó fehér és halványzöld csempe borítja. berendezéseinek egyrésze ausztriából és svájcból származik, a többi a magyar ipar terméke. az új megoldású fogadóállomás megváltoztatta a sörlekezelés hagyományos technológiáját. a korábbi nyílt rendszer helyett teljesen zárt uton „közlekedik”, a sör, ami minőség javítást, fokozott biológiai tisztaságot eredményez. az erjesztőpince óriáskádjaiban 11 000 hektoliter sörnek van helye. az ászokpince három szintjén hatvan óriás alumíniumtankot rejtenek a csempézett falak. ezek összes ürtartalma 24 000 hektoliter. az új létesítmény üzembehelyezése azt jelenti, hogy a tavalyinál 50 000 hektoliterrel több sört készíthetnek az idén pécsett.

a terjeszkedő, szépülő pécsi sörnegyedben megkezdődött a rekonstrukció második szakasza, a palack- és hordótöltő állomás, valamint az üzemi laboratórium és irodaház építése./mti/

..

11.50/gy

- 14 -

12/20

bb. 20. bulgáriai vendégszereplésre utazott a kaposvári „vikár béla” kórus

vid-ká/gy/bs

1969. augusztus 26.

a somogy megyei kiszöv „vikár béla” nevét viselő 75 tagú kórusa keddén tiznapos bulgáriai vendégszereplésre utazott. az együttes a burgaszi kórus meghívására tíz napot tölt a baráti országban és öt alkalommal lép fel./mti/

..

bb. 21. kiosztották a „családi élet” fotópályázat díjait

t fe/tm/zs/gy/bs

1969. augusztus 26.

a családi élet szépségeinek megörökítésére, a gyermek és a szülők, nagyszülők közötti kapcsolatot meghitt pillanatainak művészi ábrázolására hirdetett fotópályázatot a magyar nők országos tanácsa, a magyar fotóművészek szövetsége és a kisz központi bizottsága. a pályázatra 763 kép és 64 képsor érkezett be 139 szerzőtől, köztük 105 amatőrtől, és 34 hivatásos fotóművésztől.

kedden a magyar nők országos tanácsa székházában ünnepélyesen adták át a jutalmat a legszínvonalasabb és a legkifejezőbb képek szerzőinek. a zsüri döntése alapján zinner erzsébet érdemes művész, rédner mártá /nők lapja/, molnár edit /mti/, koncz zsuzsa /film-színház-muzsika/, kunkovics lászló /mti/ képsorát, balla demeter, fejes lászló, flesch bálint és nagy lajos egy-egy képét díjazta a zsüri. a jutalmakat ortutay zsuzsa, az mmt titkára adta át. a kisz kb különdíját, amelyet orosz lászló, a kisz kb kulturális osztályának vezetője nyújtott át, koncz zsuzsa „kis lányom születése”, című felvétele nyerte el./mti/

..

bb. 22. megkezdtek tiszaszederkény új városközpontjának építését

vid-ká/gy/bs

1969. augusztus 26.

a borsod megyei tiszaszederkény város építése új szakaszához érkezett. a több mint tízezer lakosú településen - ahol a tiszai vegyikombinát dolgozói részére eddig mintegy 2 300 lakást, korszerű iskolákat, bölcsődéket, óvodákat, üzleteket és művelődési házat építettek - megkezdtek a városközpont kialakítását. az első ütemben a miskolci házgyárban készült falnagyságu panelekből hat-százhusz lakást szerelnek össze, köztük nyolc - egyenként tízezeres lakóházat. ezenkívül új, száz férőhelyes óvoda, nyolcvan gyermek elhelyezésére alkalmas bölcsőde tizenhat tantermes iskola és abc-áruház épül.

/folyt. köv./

12.45/gy

- 15 -

12/20

bb. 22. / megkezdték..... folyt./ gy

a munkák második ütemére a negyedik ötéves terv időszakában kerül sor. az új városközpont közintézményeit a tervek szerint egy nyolcszáz méter hosszú, mesterséges tó partján építik fel. itt kap majd helyet a párt és tanácskháza, az ifjúsági sportcsarnok, a filmszínház és több kereskedelmi egység. a mesterséges tó partján alakítják ki a város leendő díszterét és építik fel legmagasabb épületét, a 24 emeletes toronyházat. az új városközpont előreláthatólag 1975-re készül el./mti/

bb. 23. csucstárolási időszak a mezőgazdaságban: ideiglenes és szükségtárolókban a gabonatermés 30 százaléka

1 jf/mm/zs/gy/bs

1969. augusztus 26.

az aratás utáni heteket a mezőgazdaságban a gabona csucstárolási időszakaként tartják számon. ez az időszak általában nem okoz különösebb gondot a gazdaságokban és a felvásárló vállalatoknál, az idén azonban más a helyzet. a nagy termés befogadására korántsem elegendő a raktárkapacitás, ezért a gabonatermés mintegy 30 százaléka hevenyészve összeállított tárolókba, régi színekbe és más szükségmegoldásként igénybe vett helyekre került. a legtöbb termelőszövetkezet ugyanis csak saját vetőmag szükségletét és a tagságának kiosztandó mennyiséget tudta visszatartani, bár egész sor közös gazdaság - látva a nehéz helyzetet - bértárolásra is vállalkozott. a buza tárolásával ezek az üzemek külön bevételre tesznek szert; az összegüket a gabona tröszt vállalatai utalják ki a tsz-eknek.

a felmérések szerint tetőzettel ellátott, de oldalról többnyire nyitott színekben hozzávetőleg egymillió tonna gabonát helyeztek el. a termést ponyvával és a nyitott épületrészeknél zsákokkal védik az időjárás viszontagságai ellen. szabadban mintegy 400 ezer tonnányi búzát tárolnak; az értékes gabonát ezeken a helyeken ponyvával, fóliával fedték le és rendszeresen ellenőrzik, hogy szárazon maradjon-e az éru. erre különösen most az esősebb napokon van szükség, amikor is eldől, hogy a raktárakból kirekedt termés összegyűjtésénél kellő gondot jártak-e el. miután a szakemberek azzal számolnak, hogy a búzát a szabadtéri tárolókban hosszú heteken át kell óvni, a gazdaságokban augusztus végén újabb ponyvategekkel terítik le azokat a felületrészeket, ahol beázást tapasztáltak. a vidékről érkező jelentések szerint azonban erre az utólag óvó intézkedésre csak elvétve van szükség. a jelek szerint a gabona „jól érzi magát”, a szükségtárolókban./mti/

14.55/gy

- 16 -

13⁰⁰

bb 28. időjárásjelentés

1 bh bs

1969. augusztus 26.

a meteorológiai intézet jelenté 1969. augusztus 26-án, kedden délután:

időnként felszakadozó felhőzet

Szárzsföldünkön általában változékony, hűvös az időjárás. csupán a fekete-tengertől és a káspai-tengertől északra fekvő területeken emelkedett a hőmérséklet 30 fok fölé. az éjszaka folyamán a kárpát-térségen át délnyugatról északkelet felé átvonult mediterrán ciklon nagy területen váltott ki esőket. emögött, az alpokon át nyugati széllet hűvösebb levegő áramlik kelet felé, ami a következő nap már teljesen elárasztja a kárpát - medencét.

házánkban hétfőn erősen felhős, borult idő volt. a hőmérséklet napközben a dunántulon csak 15-20, máshol 20-26 fokig emelkedett. kedd hajnalra 11-19 fokig hűlt le a levegő. a kedd reggel 7 óráig terjedő 24 óra alatt több hullámban vonult át esőzés, de a lehullott eső mennyisége általában csak a dunántul nyugati felében haladta meg a 10, kisebb területen a 20 millimétert. néhány helyen zivatar is kialakult. kedden délelőtt az esőzés a nyugati határmegyékre korlátozódott. 11 órakor a hőmérséklet nyugatról kelet felé haladva 12-21 fok között változott. helyenként élénk szél fújt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 17,9 fok volt, 2,7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 milliméter, mérsékelten emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 17 fok.

várható időjárás szerda estig:

időnként felszakadozó felhőzet, már kevesebb helyen eső. élénk, fokozatosan mérséklődő, változó irányú szél. hűvös éjszaka. többfelé hajnali ködképződés. a nappali felmelegedés keleten tovább gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 16-21 fok között.

a duna vizállása budapestnél 329 centiméter./mti/

13.30 bh

1345
400 DM

bb. 24. hoang-luong sajtóértékelése a vdk nemzeti Ünnepe alkalmából

t tf/mm/zs/gy/bs

1969. augusztus 26.

1945 szeptember 2-án alakult meg a vietnami demokratikus köztársaság, s a közelgő nemzeti Ünnepe - a 24. évforduló - alkalmából kedden sajtóértékelést tartott budapesten hoang-luong, a vdk nagykövete

- új korszakot nyitott a vdk kikiáltása nemzetünk életében - mondta. az augusztusi forradalom győzelme után a korábban szolgátságban, gyarmati sorban és megaláztatásban élt népünk egy független ország gazdája, saját sorsának irányítója lett. valóban demokratikus, népi állam született 24 évvel ezelőtt.

- miután népünk megvitte harcát a francia gyarmatosítók ellen, először délen, majd 1965-től kezdve az egész országban, második honvédő háborúba kényszerítették bennünket az amerikai agresszorok. emlékeztetett a nagykövet arra, hogy a vietnami háború során már több mint 3 300 amerikai repülőgépet lőttek le a hazafiak, a vietnami demokratikus köztársaság katonai sikereit egyre növekvő nemzetközi tekintéllyel tetézi.

- nem hiábavaió a vietnami nép harca. északon a hazafiak meghusztolták az amerikai légi és tengeri erők támadásait, a tűzérés barbár pusztító háborúját. arra kényszerítették az egyesült államokat, hogy feltétel nélkül szüntesse be a vdk bombázását. délen pedig az amerikaiak minél inkább fokozták a háborút, annál súlyosabb vereségeket szenvedtek el. 1968 holdujéve óta a dnff zászlaja alatt dél-vietnam lakossága és felszabadító fegyveres erői offenzívákat és általános felkeléseket robbantottak ki. szakadatlan támadásokat intéztek az agresszorok ellen, a városokban, a síkságokon és a hegyvidékeken egyre nagyobb területeket szabadítottak fel és teremtették meg a nép forradalmi hatalmát.

- az amerikaiak súlyos vereségeik ellenére makacsul ragaszkodnak agressziós céljaikhoz dél-vietnamban, a nixon kormányzat - elődjéhez hasonlóan - tovább fokozza a délvietnami agressziót, sérti a vdk szuverenitását és biztonságát. az egyesült államoknak ez a megátalkodott politikája alapvető oka annak, hogy a vietnammal foglalkozó párizsi értekezlet nem mozdul ki a holdpontról. csupán a világ közvéleményének megtevesztését szolgálta az amerikaiaknak az az elhatározása, hogy 25 ezer katonát kivonnak dél-vietnamból; ezzel időt akarnak nyerni a bábhadserég és a bábkormány megerősítésére. ez volt a célja nixon elnök közelmúltbeli saigoni látogatásának is.

/folyt. köv./
13.45/gy

- 18 -

1350
1400 Dny

bb. 24. / hoang-luong... folyt./ gy

a magyar és a vietnami nép testvéri kapcsolatáról is beszélt hoang-luong. többek között hangsúlyozta, hogy a délvietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányának megalakulását az első között ismerte el és üdvözölte a magyar népköztársaság kormánya. köszönetet mondott a vdk nagykövete azért, hogy a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány támogatja a vdk ideiglenes forradalmi kormányának törekvéseit, és - a világ jóakarata embereivel együtt - követeli, hogy az egyesült államok azonnal, feltétel nélkül vonja ki csapatait és csapatösszeállításait dél-vietnam területéről. végezetül hoang-luong köszönetet mondott a magyar népnek, kormánynak, a tömegszervezeteknek a testvéri szolidaritásért, a vietnami nép igazságos harcának segítségéért./mti/

bb. 25. a csökkent munkaképességűek helyzete a hvdsz elnökségi ülésének napirendjén

t sz/tm/ie/gy/bs

1969. augusztus 26.

a csökkent munkaképességű dolgozók foglalkoztatása elsősorban társadalmi és csak ezt követően gazdasági probléma - állapította meg keddi ülésén a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének elnöksége, amely megvitatta, hogyan alakult a csökkent munkaképességűek és az őket foglalkoztató helyiipari vállalatok helyzete az új gazdasági mechanizmus körülményei között.

megállapították: 1968. elején ugyan több rendelkezés lépett életbe a csökkent munkaképességűek helyzetének javítására, a vállalatok azonban nem érdekelték ezekben a dolgozóknak a foglalkoztatásában. a megvizsgált hat helyiipari vállalat ötezer csökkent munkaképességűt, köztük négyezer nőt foglalkoztat. ezeknél a vállalatoknál a csökkent munkaképességűek száma 1967-ben több mint tízezer volt, de új beszerelésük folytán felére csökkent a létszámuk, ami viszont nem jelenti azt, hogy kevesebb azoknak a száma, akik bedolgozóként, vagy üzemi munkásként a kézműipar valamelyik ágában kívánának dolgozni. újabban nem számítanak ugyanis a csökkent munkaképességűek közé például azok a kétgyermekes anyák sem, akik otthon akarnak dolgozni és bedolgozásra keresnek munkát.

az elnökség a vizsgálat nyomán több javaslattal fordul az érdekelt szervekhez, intézményekhez és felkéri a szakszervezetek országos tanácsát is, hogy foglalkozzon a csökkent munkaképességűek helyzetével. javasolják többek között, hogy vizsgálják felül a pénzügyi kedvezményeket, nagyobb támogatást kapjanak a vállalatok a csökkent munkaképességűeket foglalkoztató üzemek létesítéséhez, például kedvezményesen kapjanak telket, vagy bocsássák rendelkezésükre a fővárosból kitelepített zajos, levegőt szennyező üzemek épületeit. felvetődött az is, hogy a vakokat és a rehabilitált tbc-seket foglalkoztató vállalatok egyes cikkek gyártásánál monopól-helyzetet élvezhessenek. a szakszervezet állást foglalt amellett, hogy kiemelten kezeljék a csökkent munkaképességű dolgozók üdülését, orvosi ellátását./mti/

13.50/gy

- 19 -

1400
1410 Dny

bb 26. diák szociális alap a továbbtanuló munkás-paraszt gyerekeknek - a csongrád megyei tanács vb ülése

vid ká bh bs

1969. augusztus 26.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén többek között tárgyalták a középfokú oktatás 1968/69. évi tapasztalatait és az új tanév tervét. az erről szóló jelentés hangsúlyozza: fokozott mértékben törődnek azzal, hogy a tehetséges munkás és paraszt gyerekek középiskolákban folytassák tanulmányaikat. ennek érdekében a megyei tanács vb diákszociális alapot létesített. az év őszétől kezdve 80 hátrányos helyzetben lévő fiatalnak folyósítanak tanulmányi segélyt. emellett több mint 1 300 fiatal részesül tanulószobás, illetve menzai ellátásban, jól bevált az a gyakorlat, hogy a továbbtanuló falusi gyerekek részére előkészítő nyári tanfolyamokat szerveznek. a tanulmányi időszakban külön is foglalkoznak a hátrányos helyzetű diákok korrepetálásával.

csongrád megye középiskolai hálózata korszerűnek, tantermi ellátottsága kielégítőnek mondható. a kollégiumok azonban zsúfoltak és feltétlenül szükséges a férőhelyek bővítése elsősorban szentesen és csongrádon. szó esett a tanácskozáson az oktatás színvonalának emeléséről, amit jól szolgálnak a szakosított tantervű osztályosok. 9 gimnáziumban 12 nyelvi és 15 természettudományos szakosított tantervű osztály működik./mti/

bb 27. rizstermesztési bemutató a hortobágyon

vid ká bh bs

1969. augusztus 26.

kedden tiszántúli termelőszövetkezeti szakemberek, brigádvezetők részvételével rizstermesztési bemutatót rendeztek a hortobágy-bödönháti állami gazdaságban. nagy zoltán főagronómus vezető előadásában elmondotta, hogy esztendő őta kiemelkedő terméseredményeket érnek a pusztai szikeseken kialakított rizstelepeken. ez évben 800 holdon vetettek rizst s 14-15 mázsás átlag termésre számítanak. nagyüzemileg termesztik többek között a szovjetunióból kapott domszkoj rizsfajtát, amely igen jól elviseli a pusztai szélsőséges időjárást. ellenáll a betegségeknek. az idén ebből a fajtából 18 mázsa körüli termést várnak.

a tanácskozás résztvevői megtekintették az érés előtti rizstáblákat, s azt a kísérleti területet, ahol nyolc fajtát hasonlítanak össze./mti/

..-

- 20 -

14.00/gy

14.05/gy

14.10/gy

bb. 30. nem merítette ki hitellehetőségeit a kiskereskedelem - a magyar nemzeti bank a készletek alakulásáról

1 sl/mm/1e/gy/bs

1969. augusztus 26.

a kis- és nagykereskedelem együttes készletei jelenleg mintegy 1,8 milliárd forinttal alacsonyabbak, mint egy évvel ezelőtt, s nagyjából hasonló a különbség az 1968. év végi készletekhez képest is.

az mti munkatársa tájékoztatást kért a magyar nemzeti bank-ban a készletek csökkenésének okairól és tendenciáiról.

- a csökkenés fő oka - hangzott a tájékoztatás -, hogy az új mechanizmus indulására nagy tartalékokkal készült fel a kereskedelem. a kereskedelmi készletek a gazdasági reform bevezetésekor több mint 25 milliárd forintos rekordértéket értek el. a nagy tartalékok birtokában a kereskedelem tartózkodott újabb nagyobb rendelésektől, s az ipari vállalatok egy része a rendelések hiányában a belföldi piac helyett újabb külföldi piacokat keresett. ezért később, a hazai rendelések újbóli növekedésekor már nem mindig tudott az ipar lépést tartani a kereskedelem igényeivel.

- többször felmerült, hogy vajon a pénzügyi szabályozó eszközök nem ösztönzik-e túlzottan a kereskedelmet készleteik korlátozására, csökkentésére, a tapasztalatok nem ezt igazolják. a magyar nemzeti bank - éppen a vásárlóerő növekedése, s az áruk iránti növekvő kereslet miatt - július eleje óta újabb pénzügyi kedvezményeket nyújt a kiskereskedelemnek megfelelő készletek gyűjtéséhez. lehetővé vált, hogy ha a kereskedelmi vállalat áruértékesítése nem csökken, úgy a készletnövelésre hitelt kaphat, tehát azt nem kell fejlesztési alapjából finanszíroznia. bár az erről szóló tájékoztatás már másfél hónappal ezelőtt megjelent, a vállalatok e hitellehetőséggel eddig alig éltek. jogosan feltehető tehát, hogy a megfelelő készletek gyűjtésének nem pénzügyi okai vannak. az áruellátás további javításának mindenképp az a fő feltétele, hogy az ipar és a kereskedelem minél jobb kapcsolatokat építsen ki, az ipar a piac igényeinek megfelelő választékban elégítse ki a kereskedelem igényeit.

- a kereskedelmi készletek egyébként az év eleje óta ismét növekedtek. ez év márciusában 23 149, júliusban pedig már 23 245 millió forint értékű áruja volt a kis- és nagykereskedelemnek. azt természetesen nehéz lenne eldönteni, hogy ez az árumennyiség sok vagy kevés, ez elsősorban azon múlik, hogy az árukészletnek milyen az összetétele, megfelel-e a piaci keresletnek. a tapasztalat az, hogy - bár az áruválaszték javult - még mindig hiába keres a vevő egyes közszükségleti cikkeket a boltokban. a hitellehetőségek mindenesetre a kiskereskedelem rendelkezésére állnak, hogy a szükséges árut beszerezzék, a közgazdasági szabályozók várható továbbfejlesztése pedig bizonyára még hatékonyabban ösztönzi majd az ipart, hogy az eddiginél is jobban alkalmazkodjék a lakosság igényeihez./mti/

14.05/gy

..-
- 21 -

14.15/gy

bb 29. napirenden az ultra-gyorsfagyasztás - szeptember 2-5: nemzetközi hűtési konferencia budapestien

t kf/kf je bh bs

1969. augusztus 26.

a magyar élelmezéstudományi egyesület szeptember 2-5. között budapestien rendezte meg a nemzetközi hűtési intézet két legfontosabb bizottságának idei ülészeit.

a magyar élelmezéstudományi egyesület keddi sajtótájékoztatóján gáger /umlauttal/ györgy, az egyesület elnökségi tagja elmondta, hogy 1908-ban párizsban alakult nemzetközi hűtési intézetnek, amelynek jelenleg 50 ország a tagja, a magyar élelmiszeripar egyik alapítója volt; 10 állandó bizottsága közül hétben rendszeresen tevékenykednek hivatalos képviselőink.

a tanácskozáson 27 országból 140 szakembert várnak; a hazai résztvevők száma hatvan. az ülészekon 49 előadás hangzik el az élelmiszerhűtés jelenlegi tudományos és gyakorlati helyzetéről, a korszerű fagyasztási módszerekről, a gyümölcs hűtéséről, a tárolás kérdéseiről, stb. a tanácskozáson, egyelőre még csak tudományos problémaként, napirendre kerül az ultra-gyorsfagyasztás. ennek lényege, hogy a jelenlegi levegős hűtés helyett folyékony nitrogénnel minusz 180-190 fokon fagyasztják az arra alkalmas élelmiszereket, a mostani többórás folyamattal szemben néhány perc alatt.

a nemzetközi tanácskozás élelmiszeriparunk, hűtőiparunk szempontjából igen aktuális, hiszen a következő években a gyorsfagyasztott élelmiszerek termelésében várható a leggyorsabb növekedés. szükség van a legújabb módszerek ismeretére, a külföldi tudósok és gyakorlati szakemberek tapasztalataira azért is, mert nemsokára már évi 20 000 vagon alma hazai tárolását kell megoldani. /mti/

--

bb 32. üzemi baleset

1 pr/mm zs bh bs

1969. augusztus 26.

festési, mázolási munkát végzett a vi. kerületi hajós utca 39. szám alatti vendéglátóipari vállalat cukrászüzemében szedenszki tiber 23 éves, bacsó miktós 20 éves és szalóki jános 53 éves festő. a munka végeztével gyulékony folyadékkal tisztították kezüket, s amikor egyikük cigarettára gyújtott, tűz keletkezett. szedenszkit súlyos, két társát könnyebben égési sérüléssel szállították kórházba a mentők. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

--

14.20 bh

g

- 22 -

14.40

bb 31. új történelmi folyóirat indul - módosították a magyar történelmi társulat alapszabályát - sajtótájékoztató a történelmi társulat terveiről

t pr/mm szb zs

1969. augusztus 26.

a magyar történelmi társulattövekenységéről, tisztújító közgyűléséről, illetve az új alapszabályáról tájékoztatta az újságírókat kedden a magyar sajtó házában berend t. iván kosuth-díjas egyetemi tanár, a társulat főtitkára. egyebek között elmondta, hogy új szakasz kezdődik a 102 éves társulat történetében: a hétfői közgyűlés módosította a ma követelményeihez igazította a társulat husz éve kelt alapszabályát. az egyesület régi „alkotmányán”, már sok vonatkozásban túllépett az idő, vezető szerveinek korábbi hierearchikus felépítése jőszerével formálissá tette a munkáléseket. így például a közgyűlések közötti időszakban elvi vezetésre hivatott igazgatóválasztmány sem tölthette be eredményesen feladatát. az új alapszabály - amely egyebek között a tisztségviselőkre szűkítette az elnökséget, felhagyta a választott elnökségi tagok rendszerét, s csökkentette az igazgatóválasztmány létszámát - várhatóan a korábbinál eredményesebben szolgálja majd az egészségesebb, alkotóbb társulati közéletet, s hozzájárul egy új vezetési stílus, szélesebb tömegbázis megteremtéséhez.

a társulat főtitkára beszámolt azokról a tervekről is, amelyek a közeljövőben fémjelzik a történész közösség tevékenységét. így például a társulat magára vállalta egy havonta megjelenő, népszerű történelmi folyóirat kiadásának előkészítését. ilyesfajta sajtóorgánum még nem jelent meg magyarországon. a havonta megjelenő új lap nem a szűk szakmai közönséget szolgálja majd - rövid írásaival, vitáival, memoárjaival, gazdag képanyagával a történelem iránt érdeklődő tömegekkel kíván eleven kontaktust teremteni. a társulat az mta filozófiail és történettudományi osztályának kezdeményezésére kidolgozta egy népszerű kiadványsorozat tervét is. az akadémiai kiadó gondozásában megjelenő első sorozat a magyar és a nemzetközi történelem nagy uralkodóinak életét dolgozza fel, a második sorozat pedig neves forradalmárok életutját kíséri nyomon rövid tanulmányokban. terveztik, hogy „történelemformáló napok”, címmel is közrebocsátanak egy sorozatot, amelyben történelmi fordulókhoz kapcsolva tárgyalnak korszakalkotó eseményeket.

a társulat a közeljövőben létrehozta üzemtörténelmi szakosztályát. szakmai irányítással, elvi módszertani tanácsokkal segítik azokat, akik üzemi, vállalatuk, intézményük történetét dolgozzák fel. ennek a kezdeményezésnek már az eredményeiről is képet lehet alkotni: a közeljövőben husz üzemi dolgozóinak történetirő kollektívája lépett be a társulat pártoló tagjai közé. az eredményeken felbuzdulva hamarosan megalapítják az amatőr helytörténészeket összefogó, irányító helytörténelmi szakosztályt is. /mti/

--

14.37/szb

-23-

14.50

bb 33. motorkerékpárosok belesetel

i pr/mm bh bs

1969. augusztus 26.

nem adta meg a kötelező elsőbbséget bereczki istván 32 éves gépkocsivezető, s a xi. kerületben, a mórlicz zsigmond körtéren egy motorkerékpárral összeütközött. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a 21 éves szép sándor súlyos sérülést szenvedett.

szabálytalanul előzött motorkerékpárjával nagy lajos 18 éves lakatos és a csepeli szabadjákóti úton egy tehérgépkocsinak ütközött. a figyelmetlen motorkerékpárost súlyos sérüléssel szállították kórházba.

jogosítvány nélkül vezette motorkerékpárját feikus ferenc 24 éves esztergályos, s a kőbányai kápolna téren egy utkanyarban felborult. életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a xiii. kerületben, a váci ut 47/a előtt pócsi mihály 14 éves tanulót elütötte egy motorkerékpáros. a kisfiút súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

bb 35. a dráva mentén megalakult az ország legnagyobb vizgazdálkodási társulása

vid ká bh bs

1969. augusztus 26.

a dél-baranyai sellyén megalakult az ország legnagyobb vizgazdálkodási és talajvédelmi társulása, a mélyfekvésű dráva-menti síkság vízfolyásainak és földjeinek „öre,, működési területe mintegy 320 ezer hold, amely baranya és somogy megyét öt járására terjed ki. hetvenkét mezőgazdasági nagyüzem gazdálkodik itt, meg lehetőszen kedvezőtlen természeti körülmények között, mivel a csapadékos esztendőkből a belvizek nagyon megnövekednek, sőt helyenként lehetetlenné teszik a normális termelő munkát. a társulás harminc hagyományos géppel - láncfalpas traktorral, kotrógéppel és szállító járművel - segíti a dráva mentén folyó vízrendezési és talajvédelmi munkákat. körülbelül 750 kilométer hosszúságú közcélu csatorna karbantartásáról gondoskodik és - a terv szerint - évente 150 kilométerrel növeli a hálózatot. az állam támogatásával legalább félmilliárd forint értékű vízrendezési és talajvédelmi programot valósítanak meg a drávai síkságon, s e nagyszabású munka gazdája is a sellyén működő társulás lett./mti/

14.30 bh

- 24 -

bb 34. élnek a reform adta lehetőségekkel a vas megyei állami gazdaságok - ülést tartott a megyei tanács vb

vid ká bh bs

1969. augusztus 26.

vas megye állami gazdaságainak munkájáról szóló jelentést vitatott meg keddi ülésén a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. eszerint a megyében hét önálló állami gazdaság több mint 52 és félezer holdon gazdálkodik. termelési értékük két év alatt mintegy tizenhárom százalékkal nőtt. veszteséges gazdaság nincs. ebben az időben negyven százalékkal emelték a buza, 20 százalékkal a kukorica, 51 százalékkal a tavaszi árpa holdankénti átlagtermését, az egy tehénre jutó tejtermelés 2890 literrel 3285 literre, az egy koca utáni malacsaporulat pedig 12 százalékkal növekedett.

az ülésen megállapították: a nagyüzemek egyre jobban élnek a reform adta lehetőségekkel. ezt tükrözik beruházásaik, fejlesztési terveik. a csepregi, a kemenesaljai, a répcelaki gazdaság korszerű sertéstelepeket épít, a szombathelyi gazdaságban ezer férőhelyes tehenészeti és kétezer férőhelyes marhahizláló telepet hoznak létre. az uraljujfalui gazdaság szakosított baromfitenyésztő nagyüzemmé alakult át. a gazdaságok a tsz-ekkel, élelmiszeripari vállalatokkal közös feldolgozó üzemek, hizlaldák, takarmánygyár létesítését is tervezik.

a végrehajtó bizottság elismeréssel vette tudomásul, hogy a gazdaságokban sokat javultak a dolgozók élet- és munkakörülményei a lakásakció keretében három év alatt mintegy száz család jutott új lakáshoz, a szolgálati lakások felújítására pedig csaknem ötmillió forintot költöttek./mti/

bb 36. a lakosság áruellátásról tárgyaltak a kgm és a belkereskedelem vezetői

t sl/mm je bh bs

1969. augusztus 26.

a kgm és a belkereskedelmi minisztérium vezető munkatársai, továbbá a két tárcához tartozó érintett vállalatok vezetői kedden - az új mechanizmus bevezetése óta első ízben - széles körben tárgyalták a lakosság ellátásának helyzetét és várható további alakulását.

/folyt. köv./

14.45. bh

- 25 -

bb 25. /a lakosság ... 1. folyt. / bh

a felszólalók egybehangzó véleménye, hogy bár több vasműszaki áru került forgalomba, mint azelőtt, s a hiánycikkek száma is csökkent, a kereslet egy részét még nem tudják kielégíteni.

dr. kocsis józsef kohó- és gépipari miniszterhelyettes elmondotta, hogy a kohászat és a gépipar ez év első felében 4,47 milliárd forint értékű árut szállított a belkereskedelemnek, 2,3 százalékkal többet, mint tavaly az első félévben. a hiánycikként nyilvántartott fűrdőkádából 14, kéziszerszámból 24, épületszerelvényből 25,5, betonacélból és idomvasból 20 százalékkal többet adtak a hazai kereskedelemnek. a piac felvevő képessége azonban ennél nagyobb mértékben nőtt. az ellátásban zavarokat idézett elő, hogy a kereskedelem rendelései túlzottan óvatosak voltak, nem számoltak a vásárlóerő jelentős növekedésével. hazai rendelés hiányában az ipari vállalatok újabb exportpiacokat kerestek és találtak. az első félév végén a nagykereskedelem már számos olyan cikkre jelentett be igényt - mint például hűtőgép, magnetofon, tv, porszívó - amelyekből tavaly a rendelések egy részét visszavonta. pótrendeléseket adott fel centrifugára, mosógépre, villanybojlerre is. mivel az iparvállalatok külföldi szerződéseikkel lekötötték a kapacitásukat, az újabb igényeknek már csak részben tudnak eleget tenni. ennek ellenére az eredetileg tervezettnél igyekeznek többet szállítani épületvasalásból, hűtőszekrényből, televízióból és más cikkekből.

a kohó és gépipari minisztérium nemrég foglalkozott a hazai ellátás helyzetével, programot dolgozott ki a hiányok felszámolására. a vállalatok egy része bővíti kapacitását, ennek eredményei részben már 1970-ben éreztetik hatásukat.

a miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy az ipari és kereskedelmi vállalatoknak jobban figyelembe kell venniük egymás érdekeit. célszerű lenne, ha a kereskedelem hosszabb időre előre és folyamatosan rendelne, ezzel biztonságot nyújtva az iparnak. azt is fontosnak tartja, hogy a belkereskedelem idejében értesítse az ipart importszándékairól, hogy nagytömegű külföldi áruk érkezése ne okozhasson kellemetlen meglepetéseket.

borsos lászló belkereskedelmi miniszterhelyettes elismerte, hogy a belkereskedelmi vállalatok korábbi rendelései nem voltak eléggé megalapozottak. túlzottan alacsony értékesítési lehetőségekkel számoltak, s készleteiket nagyobb mértékben csökkentették, mint ahogy az indokolt lett volna. kijelentette, hogy a minisztérium a jövőben nem lesz elnéző vállalatainak hibáival szemben.

/folyt. köv./

- 26 -

15.55/e

cl

bb 36./ a lakosság áruellátásáról...folyt.2./um

anyaghiány konzekvenciái is lesznek annak, ha valamely vállalat nem a forgalom emelésével, álló- és forgóeszközeinek lehető legteljesebb kihasználásával, hanem a készletek csökkentésével vagy más módon akar nagyobb jövedelemhez, anyagi előnyökhöz jutni. véleménye szerint azonban az ipari vállalatok munkáján is javítani kell. javasolta, hogy az ipar erősítse tovább hazai piackutató hálózatát, s a belkereskedelem kiszolgálására fordítson több energiát. véleménye szerint a közgazdasági szabályozókat is úgy kell továbbfejleszteni, hogy a hazai kereskedelmet érdemes legyen legalább olyan jól kiszolgálni, mint az exportpiacot. erre egyik legjobb eszköz az export ártámogatás csökkentése. ez annál is fontosabb, mert a felmérések szerint jövőre lényegesen tovább nő az áruk iránti hazai kereslet. műszaki cikkekből 12-13, vasárukból 10-11 százalékkal kell előreláthatólag növelni a forgalmat. előzetes számítások szerint jövőre 220 ezer hűtőszekrényt, 180 ezer mosógépet, 220 ezer kerékpárt, 200 ezer olajkályhát, 250 ezer tv-készüléket hoz forgalomba a belkereskedelem, az alkatrész-ellátást pedig ennél is nagyobb mértékben kell növelni. mivel most már erőteljesebben megkezdődött a régi háztartási gépek cseréje, az 1970 utáni évekre a forgalom további jelentős növelésével kell számolni.

borsos lászló egyetértett dr. kocsis józsefnek azzal a javaslatával, hogy az ipari és a kereskedelmi vállalatok lehetőleg hosszabb távra kössenek megállapodásokat. hozzáfűzte azonban, hogy az ipar biztonságát szolgáló szerződésekért a kereskedelem ellenszolgáltatást, például egy-két százalékos ármérséklést vár. egyetértett azzal is, hogy a belkereskedelmi importról már az elhatározás időszakában tájékoztatni kell az ipart. /mtl/

--

bb 37. új lakások, orvosi rendelők, üzemek épültek zalában - az első félévi eredményekről tárgyalt a megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/ká/um bs

1969. augusztus 26.

hol tartanak zalában az ideai beruházásokkal, hogyan gazdálkodtak a megye vállalatai 1969. első felében? - erről tanácskozott kedden a zala megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése.
/folyt.köv./
16.15/um

- 27 -

cl

bb 37. / új lakások,folyt./um

a végrehajtó bizottság megállapította, hogy az első félévi gazdálkodás általában kedvezően alakult, a vállalatok és intézmények az új gazdasági mechanizmus első évének tapasztalatait felhasználva láttak munkához. a megye saját bevételi forrásai 37 millió forinttal adtak többet, mint a múlt év azonos időszakában. biztató jelenség, hogy a különböző fejlesztési feladatokhoz növekedett a helyi lakosság, valamint a különböző vállalatok önkéntes anyagi hozzájárulása.

a célcsoportos beruházások közül az év első felében befejeződött a zalaegerszegi megyei kórház bővítése, valamint a tisztasági fürdő építése, a zalaegerszegi szakközépiskolát a tanév kezdetére adják át. jelentősen fejlődtek a tanácsi vállalatok. a kerámia vállalat bővítette telephelyeit; a zala butorgyár új műhelycsarnokot, szárítósziót és raktárt kapott; elkészült a vasipari vállalat galvanizálója; a sütőipari vállalat elkészítette zalaegerszegi péksütemény üzemét; a gyógyszerár vállalat üzembehelyezte zalaszentgróti egészségügyi kombinátját.

javult a lakáshelyzet: a megyében összesen 114 lakást adtak át. a kereskedelmi vállalatok járműalkatrészboltot, falatozókat, büfféket, borozókat nyitottak. kommunális célokra több mint 38 millió forintot költöttek, tanácsi kezeltetésben lévő utakat, hidakat ujitottak fel, javították a 2 város, valamint a nagyobb községek közvilágítását, új parkokat, játszótereket építettek. zalaegerszegen napi 1.000 köbméterrel, a nagykanizsai járásban pedig 460 köbméterrel növekedett a vízművek kapacitása. /mti/

--

bb 38. sajtótájékoztató a koreai művészegyüttes vendégjátékáról

t ol/gk/um zs bs

1969. augusztus 26.

a koreai népi demokratikus köztársaság 75 tagú művészegyüttesének magyarországi vendégjátékáról tájékoztatta kedden az újságírókat a muosz székházában kim nam o művészeti vezető.

elmondotta többek között, hogy a magyarországon 1965-ben vendégszerepelt együttes nemcsak összetételében lett fiatalabb, hanem megújult, felfrissült műsora is.

/folyt.köv./

- 28 -

16.20/um

el

bb 38. / sajtótájékoztató a koreai....folyt./um

neves írókból, zeneszerzőkből, balettmesterekből és karnagyokból alakult alkotócsoport munkálkodott - és munkálkodik jelenleg is - azon, hogy a népi-nemzeti hagyományokra támaszkodva a jelen mondanivalóit fejezze ki magas művészi fokon az együttes. a haza védelmére szólítanak, az amerikaiak kiűzésére és korea egyesítésére lelkesítenek a táncjelenetek, forradalmi dalok szólnak a szocialista építésről, az igaz hazafiságról és az internacionalizmusról. a koreai nép meleg, baráti érzelmeit hozta magával a társulat, s reméli, hogy fellépésével is segít szorosabbra fűzni a két népet összekötő szálakat. a 12 tagú zenekar és a kórus műsorába iktatott magyar népdalcsokrot is.

az együttes nemcsak hazájában népszerű; jelentős sikereket aratott külföldi turnéin is. eddig felszáz országban jártak. egyebek között a szovjetunióban és finnországon, ghanában és kubában, kambodzsában és indonéziában, továbbá más afrikai és latin-amerikai országokban.

a vendégegyüttes ezuttal hat előadást tart hazánkban, szerdán és csütörtökön a madách színházban, pénteken kecskeméten, vasárnap kaposváron, szeptember 1-én pécsen, 3-án pedig az ikarus művelődési otthonában. /mti/

--

bb 39. a mátrába látogatott a csuvas párt és kormány delegáció

vid/kz/um bs

1969. augusztus 26.

a csuvas autonóm szocialista szovjet köztársaság delegációja - amely miheil vasziljevics zajcev miniszterelnök vezetésével tartózkodik a testvér heves megyében - kedden a mátra festői tájaival, üzemével, idegenforgalmi intézményeivel ismerkedett. elkísérte a delegációt dr. tamás lászló a heves megyei pártbizottság titkára, berecz istván a megyei tanács vb. elnökhelyettese, az msztb megyei elnöke. sirokon felkeresték a mátravidéki fémműveket. golyás lajos üzemi párttitkár és a gyár gazdasági vezetői köszöntötték az érkezőket, majd bemutatták üzemüket.

a vendégek ezután parádfürdői állami gyógyintézetbe látogattak, ahol dr. varga béla igazgató és az intézet főorvosai fogadták a látogatókat. innen a parádsasvári üveggyárba látogattak, este pedig a piszkéstetői csillagvizsgálót keresték fel. a mátravidék lakossága mindenütt szeretettel fogadta a testvér terület küldötteit. /mti/

--

- 29 -

16.25/um

el

bb 40. megdöbbentő tragédia ócsárdon: kutban lelte halálát három szövetkezeti dolgozó

vid/kz/um bs

1969. augusztus 26.

megdöbbentő szerencsétlenség történt hétfőn a baranya megyei ócsárdon: három ember lelte a halálát egy huszonkét méter mély kutban. a baksai ezüstkalász tsz ócsárdi üzeme-
ségében elromlott a vízszivattyú és megjavítása végett a kutba ereszkedett woger ede gépcsoportvezető. a kut mélyén dolgozó ember hirtelen rosszul lett és a vízbe zuhant. a közelben tartózkodó istván nevű öccse azonnal utána ment, hogy kimentse a kutból a testvérét, de rövidesen ő is eszméletét veszítette. ekkor a mentésben résztvevő emberek közül simon miklós kísérelte meg a segítségnyújtást. kötélen ereszkedett le társai után, ám feleuton jelezte, hogy huzzák vissza. már majdnem elérte akut peremét, amikor kicsuszott a kötélből és a mélybe zuhant. később a tűzoltók oxigén mentőkészülékkel felszerelve szálltak le a kutba és felhozták a három munkást, sajnos, mind a hármat holtan. a vizsgálat azonnal megkezdődött a szerencsétlenség okának felderítésére és évégett mintát vettek akut levegőjéből, mivel feltételezték, hogy gázfulladás történt. a rendőrség felkérésére a mecseki szénbányák laboratóriuma megvizsgálta akut levegőjét és megállapította, hogy az 12,7 százalék széndioxidot, 0,2 százalék metánt, s mindössze két százalék oxigént tartalmaz. az eddigi megállapítások szerint, a javítást végző emberek elmulasztották a zárt kut előírászerű előzetes szellőztetését és az egyéb védelmi szabályok betartását, s ez a halálukat okozta. a 32 éves woger ede feleségén kívül két gyermeket, a 33 éves simon miklós hat gyermeket hagyott hátra, míg a 23 éves woger istván idős, beteges szüleit tartotta el. az ezüstkalász termelőszövetkezet a munka közben életüket veszített embereket saját halottjaiként temetteti el. a három család számára 3000-3000 forint gyorssegélyt utalt ki és úgy határozott, hogy a jövőben is segíteni fogja anyolc kis árvát, a két özvegyet és a két idős szülőt. /mt1/

--

bb 41. fejlesztik győr-sopron megye kereskedelmi hálózatát

vid/kz/mné/um bs

1969. augusztus 26.

a megye kereskedelmi hálózatának fejlesztéséről tanácskoztak kedden győrött győr-sopron megye járási és városi tanácsainak vb. elnökei, kereskedelmi vezetői. lombos ferenc, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke vitaindító előadásában rámutatott, hogy a megye négy határállomásán most már évente mintegy 600.000-en érkeznek az országba, s e nagy vendégsereg kulturált és zavartalan ellátása fokozott feladatokat támaszt. ecéiből a következő öt évben gyors ütemben fejlesztik a győr-sopron megyei kereskedelmi és vendéglátóipari hálózatot. a komplex fejlesztési tervek még az idén elkészülnek. /mt1/

--

16.33/e

le

bb 42. ne a termelők viseljék a továbbértékesítési nehézségek anyagi következményeit - az állatforgalmi és husipari vállalat munkáját értékelte a bács-kiskun megyei tanács vb.

vid/kz/mné/um bs

1969. augusztus 26.

a megyei állatforgalmi és husipari vállalat munkáját értékelte keddi ülésén a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága. a vállalat, mint az ülésen rámutattak, nem tudott lépést tartani az új gazdaságirányítási rendszer követelményeivel. ebben része volt annak, hogy országos központjának irányítása túlságosan centrális volt: olyan részletes tervek adott le a vállalatnak, amelyben minden egyes hétre meghatározta a felvásárolható állatok mennyiségét. a nehézségek megszüntetése érdekében a végrehajtó bizottság állást foglalt amellett, hogy egyrészt változtatni kell a vezetési módszereken, másrészt meg kell szüntetni az értékesítési szerződések egyoldalú előírásait. helytelennek ítélte például a vb. azt, hogy a továbbértékesítési nehézségek anyagi következményeit a termelők viseljék. kívánatos, hogy a vállalat hosszútávú szerződéseket kössön az állattenyésztő gazdaságokkal. jogosnak ítélte a vb. az állattenyésztőknek azt a panaszát, hogy differenciálatlanul alkalmazzák a 7 százalékos átvételi sulylevonást, s ezzel jogtalan előnyökhöz juttatják a vállalatot. az utóbbinak a gyakorlata, mint hangoztatták, még az 50-es években alakult ki. akkor az állatokat még lovaskocsival vitték, vagy lábon hajtották a távoli tanyákról is az átvételi helyekre. ma viszont már korszerűen takarmányozott fiatal állatokat szállítanak a gazdaságok. az átvételtől a feldolgozó üzemig oly nagy mértékben lerövidült az út, hogy eza magas sulylevonás már semmiképpen sem indokolt. a végrehajtó bizottság úgy határozott, hogy észrevételeit megküldi az állatforgalmi és husipari tröszt vezérigazgatójának. /mt1/

--

bb 44. a magyar állami népi együttes

k ol/tm/um zs cz

1969. augusztus 26.

kedden a ferihegyi repülőtérről elutazott angliába. a 100 tagú együttest rábai miklós kossuth díjas érdemes művész és katona györgy igazgatóhelyettes vezeti. a magyar folklór művészei a következő napokban 19 előadást tartanak a londoni royal festival hallban, a társulat legsikeresebb műsorszámából adva színes, látványos válogatást.

a magyar állami népi együttes a tervek szerint szeptember 14-én érkezik haza. /mt1/

--
- 31 -

16.40/um

le

bb 43. tájékoztató az őszi-téli konfekcióellátásról

t kf/kf/um 1e cz

1969. augusztus 26.

az őszi-téli felkészülésről, az ellátás problémáiról, a vállalat tevékenységéről beszélt keddi sajtótájékoztatóján a metró-klubban szántó györgyné, a női-és leánykaruha nagykereskedelmi vállalat igazgatója.

a napokban az ország ruházati kiskereskedelmi vállalatát megkötötték az üzletek többségét, s a megrendelések teljesítése megkezdődött. a kiskereskedelem elégedett a vállalat áru kínálatával; különösen a vidéki vállalatok vásároltak nagymennyiségű őszi-téli holmit, mégpedig többségében az igényes finomkonfekcióból. a növekvő igényeknek megfelelően a vállalat árualapja mintegy 30 százalékkal meghaladja a tavalyi tényleges forgalmat, s miután 42 millió forintos kockázati veszteséggel sikerült értékesíteniük felesleges készleteiket, most már csupa „friss,,, a legújabb divatnak megfelelő árut kínálnak. az általában megfelelő őszi-téli ellátáson belül a vállalat kollekciójának gyenge pontja a blúz-kínálat; évek óta nem találunk a tömegellátáshoz sem megfelelő áru, sem megfelelő minőségű alapanyagot.

a vállalat igyekszik minden rendelkezésére álló eszközt felhasználni az ellátás javítására. egyebek között Lengyelországból mintegy 40 000-50 000, az ndk-ból kerek százezer méter szövetet vásárolt. évi 300 000 dolláros devizakeretét itthon nem gyártott cikkek, köztük műszőrmék tökéletes importjára fordítja.

fejlesztési alapjából 3-4 millió forintot ad - másik három nagykereskedelmi vállalattal együtt - ahhoz a közös vállalkozáshoz, amely a pamutnyomóipari vállalatnál új gépek beállításával évi 3 millió méterrel bővíti a most még hiányos filmnyomó-kapacitást. tárgyalnak a habselyem kötöttáru gyárral is kapacitást fejlesztő közös gépi beruházásról, amelynek nyomán jövőre 150 000 méterrel több anyag készülhet, elsősorban blúzok céljára. a vállalat pályázatot hirdetett a termelők körében az új igények kielégítéséhez szükséges szabadidő-ruházati alapanyagok és modellek kialakítására.

a tájékoztató után bemutatták az őszi-téli kollekció mintegy 80 legsikerültebb modelljét, köztük igen sok fiatalos himzett mellény-szoknya összeállítást, és többféleképpen használható, köztényruhával kombinált pantallós öltözeteket. /mti/

- 32 -

16,55/um

kl

bb 45. szedik a magnélküli görögdinnyét csongrádban

vid/ká/um cz

1969. augusztus 26.

csongrádban a bokrosi kossuth termelőszövetkezet az idén kísérletképpen mag nélküli görögdinnyét ültetett két holdas területen. a jól fejlett, átlagosan négy-öt kiló súlyú gyümölcsöket most szedik. a dinnyék rendkívül édesek, húruk sűrűbb, tömöttebb és izletesebb mint a hagyományos fajtáké. a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézet kutatói által nemesített gyümölcsujdonság természetének első évi tapasztalatai nagyon kedvezőek csongrádban. a kertészei szakemberek véleménye szerint érdemes nagyüzemi elterjesztésével foglalkozni. a mag nélküli görögdinnyék nagyrészt budapesten értékesítik. /mti/

bb 46. zoltai emlékünnepség debrecenben és földesen

vid/ká/um cz

1969. augusztus 26.

zoltai Lajos, a kiváló hajdusági helytörténész, régész és néprajzkutató hatálának 30. évfordulója alkalmából emlék-ünnepséget rendeznek debrecenben és földesen. augusztus 29-én, pénteken a déri muzeumban tudományos ülészen emlékeznek zoltai Lajosról: nyolc előadás hangzik el életéről, munkásságáról. a tanácskozás résztvevői a debreceni köztemetőben megkoszorúzzák a tudós sírját, majd szülőfalujában, földesen emléktáblát lepleznek le a községi tanácsháza falán. /mti/

bb 47. két új gimnázium hajdu megyében

vid/ká/um cz

1969. augusztus 26.

újabb oktatási intézményekkel gazdagodik az új tanévben hajdu bihar megye. berettyóújfaluban 12 tantermes, bihar-keresztesen 8 tantermes gimnáziumot adnak át rendeltetésének. konyáron és nyírmártonfalván 4-4 tantermes új általános iskolában kezdik meg a tanítást. /mti/

- 33 -

17,00/um

kl

bb 48. termálvizes halkeltetőház épül biharugrán

vid/ká/um cz

1969. augusztus 26.

a biharugrai halgazdaság új termálkutjából ötvenhat fokos melegvizet nyernek. a kísérőként feltörő földgázzal azonban télen a kívánságnak megfelelően magasabb hőfokra is felmelegíthető a víz. a halgazdaság - amely évente 130-140 vagon halat ad a közfogyasztásra - sokrétűen hasznosítja a természeti kincset. többek között termálvizes halkeltetőházat építenek amelyben mesterséges ivatással a szokásosnál jóval korábban nyernek ivadékokat. ezzel a módszerrel a piaci hal tenyésztése három évről kettőre csökken. /mti/

--

bb 49. sziget-és partrendezés baján

vid/ká/um cz

1969. augusztus 26.

a dél-dunaparti vizivárosban, baján rendezik a festői szépségű petőfi-szigetet. elkészültek az ide tervezett sportkombinát pályái, most pedig nagyszabású parképítési munkára készülnek. folytatják a dunaágakon elkezdett partrendezést is, amelyre mintegy másfél millió forintot költ a mahart. ugyanakkor újabb szabadstrand kialakítását tervezik a vízügyi igazgatóság közreműködésével, a gázgyári partszakaszon. mindez része annak a programnak, amelyben baja kulturált fürdővárossá fejlesztését tűzte ki célul a városi tanács. /mti/

--

bb 50. felújítják a pannonhalmi bazilika orgonáját

vid/ká/um cz

1969. augusztus 26.

a pannonhalmi bazilika egyik látványossága, az orgona, amely több mint fél évszázada készült, javításra szorul. a három manuális negyvenhét regiszteres orgonát még 1914-ben készítette rieger otto híres bécsi orgonakészítő mester, akinek ez volt a 2002-ik alkotása. az évtizedek alatt megkopott orgonát ugyan 1962-ben sziget-i kilian tervei alapján részben helyreállította a fővárosi hangszerkészítő vállalat, de a siprendszer és az orgona motorja a régi maradt. a mostani restaurálás során a motort és a sipokat is felújítják. /mti/

--
- 34 -

bb 53. kölcsönös a törekvés a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésére - dr. szalai béla nyilatkozata a latin-amerikában járt delegáció tárgyalásairól

t sz/gk/um ie cz

1969. augusztus 26.

hazaérkezett latin-amerikából az a magyar kereskedelmi küldöttség, amely dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével venezuelában, ecuadorban, peruban és brazilban járt. a delegáció tárgyalásairól a miniszterhelyettes szántó róbert-nának, az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- két évvel ezelőtt egy delegációval már felkerestük néhány dél-amerikai országot és most ismét meglátogattunk négyet, hogy megvizsgáljuk, hogyan fejlesszük tovább a kereskedelmi kapcsolatokat. úgy tapasztaltuk, hogy kölcsönössek az erre irányuló törekvések. latin-amerikából a magyar vállalatok évente mintegy 35 millió dollár értékű árut, főként kávé, gyapjút, bőrt és egyéb mezőgazdasági terméket, időnként gyapotot és hallisztet importálnak. az oda irányuló magyar export nem éri el az import értékét, s kutattuk annak a lehetőségét, hogyan fokozható mind a behozatal, mind a magyar áruk kivitele.

- utunk első állomása venezuela volt; részt vettünk az ország fővárosában, caracasban rendezett magyar nemzeti kiállítás megnyitóján és tárgyalásokat folytattunk a venezuelai kormány és a helyi üzleti körök képviselőivel a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről. érdeklődést tapasztaltunk a magyar áruk iránt, ezt bizonyította a kiállítás csaknem százezer látogatója, a bemutatott gépek, műszerek nagy részének helyszíni eladása is.

- venezuelából ecuadorba, majd peruba és brazilba látogattunk. mindenütt tárgyaltunk hivatalos személyiségekkel, a kormány képviselőivel és találkoztunk üzletemberekkel. megbeszéléseinken azt a fő célt követtük, hogy az általános jellegű tájékozódáson túlmentően kedvező lehetőségeket és feltételeket teremtsünk a magyar vállalatok üzleti tevékenységéhez. hangsúlyoztuk, hogy készek vagyunk elősegíteni azoknak a dél-amerikai termékeknek az importját, amelyekre a magyar lakosoknak, népgazdaságnak szüksége van, amennyiben a kölcsönöség alapján hasonló támogatást kapunk a magyar áruk exportjához. partnereink körében megértést tapasztalhattunk és meggyűződöttünk arról, hogy fejleszteni kívánják gazdasági kapcsolataikat magyarországgal. ezt a törekvésüket alátámasztja az új piacok megszerzésére irányuló gazdasági érdekük, több dél-amerikai országban ugyanis gondot okoz egyes termékek eladása. például a kávé, a banán, néhány ásványi anyag és élelmiszeripari, könnyűipari termék termelésének növelését korlátozza a meglévő piacok felvevőképessége.

folyt/köv./

17.35/um

de

bb 53. / kölcsönösfolyt./um

- ugyanakkor tájékoztattuk partnereinket arról, hogy a magyar iparnak elsődleges érdeke a gépek és berendezések, valamint műszerek szállításának fokozása, ezért együttesen kerestük az együttműködés számításhajható legfontosabb területeit. ilyen terület lehet az oktatásügy, az egészségügy, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar egyes ágainak fejlesztése. több dél-amerikai ország kormánya külön programot dolgozott ki az oktatási hálózat bővítésére, az oktatás színvonalának emelésére. a magyar műszeripar brazilában már jó hírnevet szerzett a két évvel ezelőtti különböző technikumok részére szállított műszerekkel. az akkori szállítások értéke 1.7 millió dollár volt, ezt követően tízmillió dollár értékű megrendelést kapunk. újabb tárgyalások is kezdődtek további, hasonló arányú exportról. tárgyalások folynak más termékek, köztük kórházi felszerelések, továbbá komplett üzemek - árammérőgyár, állati oltóanyagokat előállító gyár - szállításáról is. brazilában egyébként már bevezetett magyar exportcikkek a szerszám-és kábelipari gépek, a gyógyszerek, valamint az alumínium, és most szóba került buza eladása is, mivel brazilia gabonaimportőr. venezuelával eddig csekély volt a forgalmunk. ecuadorból banánt importáltunk és előreláthatólag növelhetjük a behozatalt, míg az exportnál érdeklődést tapasztaltunk a magyar járművek, villamos berendezések iránt. peruból évente mintegy 3 millió dollár értékben szereztünk be takarmányozási célra hallisztet. az ottani üzleti körök autóbuszok, izzólámpagyár és más termékek iránt érdeklődnek, és a jelenleg éppen budapesten tartózkodó perui delegáció bányászati berendezések vásárlásáról és közös vállalkozás létrehozásáról tárgyal. növelni lehet dél-amerikában a magyar szerszámgépek, kábelipari gépek, egyéb gépi berendezések és műszerek eladását is. indokolt-nak tartjuk ugyanakkor, hogy vállalataink bizonyos koncentrációra törekedjenek, hogy jobban megfelelhessenek a piaci követel-ményeknek és jól megszervezhessék a szerviz-és alkatrészellátást. a magyar vállalatoknak intenzív piaci tevékenységet kell folytatni-uk dél-amerikában. néhány vállalat, mint például a medicor, a mom, a metrimpex, a technimpex, a ganz árammérőgyár, és a komplex ennek fontosságát már felismerte. a külkereskedelmi minisztérium is támogatást kíván ehhez nyújtani; brazilában már korábban is volt magyar kereskedelmi kirendeltség, peruban a közelmúltban kezdte meg működését és úgy tervezzük, hogy a jövő év első felében felállítunk kirendeltséget venezuelá-ban és equadorban is.

- peruban a diplomáciai kapcsolatok felvétele óta első ízben járt magyar delegáció. a kereskedelmi kapcsolatok fej-lesztésén túlmenően műszaki -tudományos megállapodás megköté-sének lehetőségéről is tárgyaltunk. /mti/

- 36 -

17.45/11

el

bb. 52. japán varrógépek csepregen

vid kz/il cz

1969. augusztus 26.

a soproni ruhagyár csepregi gyáregységébe japán varró-szegő és ugynevezett hólozó gép érkezett. a textilgyártásban is a világrang-lista élén álló japán e kiváló termékei perccenként négyezret ölte-nek. alkalmazásukkal 12 perccel megrövidül egy női ruha előállítás-i ideje. ez nagymértékben fokozza a termelékenységét. a mindössze 14 hónapja üzemelő 450 nőt foglalkoztató üzemben naponta 2400 női és bakfis nyári ruha készül szovjet és kanadai exportra és bol- földre. hamarosan újabb gépeket vásárolnak japánból. ezekkel gon-bokat varrnak fel és gomblyukaznak./mti/

..-

bb. 54. számítógépes figyelőszolgálat a péti nitrogén művekben

vidkz/mné/il cz

1969. augusztus 26.

megkezdte működését a péti nitrogén művek napi 420 tonna kapacitású új ammónia üzemében a számítógépes figyelőszolgálat. adatgyűjtő rendszere 200 különböző mutatót továbbit géptávirón budapestre a vegyipari egyesülés mérnöki irodájába. ott egy gier-típusú számítógép összehasonlítja ezeket a friss adatokat a me-mória egységében tárolt alapadatokkal. ha a gép a megengedettnél nagyobb, tehát olyan eltéréseket „tapasztal”, amelyek beavatko-zást tesznek szükségessé a termelés menetébe, akkor erre nyomban piros számjelzéssel figyelmezteti a pétéket. a számítógépes fi-gyelőszolgálat a tervek szerint óránként ellenőrzi a hatalmas ammó-nia üzem termelési folyamatát. a premier kiválóan sikerült./mti/

..-

bb 60. szemtanukat keresnek

1 pr/hné/zs/11cz

1969. augusztus 26.

kedden 0 óra 07 perckor a 15. kerületben, a dózsa györgy ut és a vörösmarty utca kereszteződésénél egy végállomása felé hala-dó villamos halálra gázolta bodó gusztáv, 69 éves budapesti lakost. a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete ké-ri a baleset szemtanúit, hogy a körülmények tisztázása érdekében jelentkezzenek személyesen a 14. kerület hungária körte 149. a-latt az 1. emelet 105-ös számú szobában, vagy telefonon a 220-848/149-es mellékállomáson./mti/

..-

- 37 -

17.47/um

el

bb. 55. kolorisztikai szimpózium lesz balatonszéplakon - sajtó-
tájékoztató a magyar kémikusok egyesületében

t tz/hné/1e/1l cz

1969. augusztus 26.

balatonszéplakon a hónap utolsó három munkanapján rendez-
ni meg a 6. kolorisztikai szimpóziumot a magyar kémikusok egye-
sülete.

a tanácskozás programjáról kedden a budapesti technika házá-
ban tájékoztatták a sajtó munkatársait a tanácskozás rendezői,
dr. csürös zoltán akadémikus, egyetemi tanár, dr. lőrinc andor,
kandidátus, a központi kolorisztikai kutató laboratórium igazgató-
ja és dr. gara miklós kandidátus, a laboratórium tudományos fő-
munkatársa.

a szimpózium azoknak a kisebb volumenű szerves vegyipari ter-
mékeknek a gyártási és alkalmazási kérdéseivel foglalkozik, ame-
lyeknek tanulmányozása lényegében megalapozója mindenfajta kémiai
kutatásnak. a kisebb volumenű szerves vegyipari termékek előtt
igen nagy jövő áll. hazai gyártásuk az 1980-as években eléri, vagy
meg is haladja a gyógyszeripar termelésének értékét is. ennek el-
lenére eddig a kémiai kutatásoknak ez az iránya nem kapta meg a
szükséges támogatást, nemrég azonban a nehézipari minisztérium é-
gisze alatt több bizottság kezdte meg munkáját, a különböző mosó-
szer- alapanyagok, illetve mosószerek, a felületaktív anyagok, a
festékek és lakkok, a műanyag alapú termékek, stb. gyártásának meg-
alapozására, illetve előkészítésére.

ezen a területen a szellemi tőke „forgássebessége”, vagyis
hatékonyságának érvényesülése rendkívül gyors. a megfelelő szelle-
mi kapacitás hazánkban rendelkezésre is áll, mégis az ezekkel a
kis volumenű szerves vegyipari termékekkel kapcsolatos szerve-
zett kutatás még hiányzik. a közeljövő egyik fontos feladata ép-
pen a meglévő kapacitás koncentrációja, s az erre irányuló tárgyalá-
sok már folyamatban is vannak.

ez a problémakör egyébként ma világszerte időszerű. többek közt
ez is a magyarázata annak, hogy a mostani, egyébként nem nemzetközi
jellegű konferencián külföldi - francia, ndk-beli, nyugatnémet,
osztrák svájci és egyiptomi - szakemberek is részt vesznek, mintegy
másfélszáz hazai kollégájukkal együtt.

/folyt.köv./

17.55/um

- 38 -

bb. 55./ kolorisztikai ... folyt./ 1l

természetesen szerepe van ebben annak is, hogy az elmúlt évtized-
ben, - hiszen éppen most Unnepti tíz éves fennállását a ren-
dező egyesület kolorisztikai szakosztálya, a központi kolorisztika-
i kutató laboratórium és a kolorisztikai értesítő - a magyar
kutatók e téren több jelentős eredményt értek el. így például ne-
vükhöz fűződik a jobb minőségű lenvászon gyártását elősegítő il-
latve a különböző mosószerek minősítésére alkalmas módszerek kidol-
gozása, a munkaruhák festéséhez használt kénfekete gyártásához
szükséges színezék előállítás. stb./mti/

bb. 56. hoz-e változást a bőséges piaci zöldségellátásban a meg-
változott időjárás?

i jf/gk/zs/1l cz

1969. augusztus 26.

az időjárás az elmúlt négy-hat hétben végre kegyelbe fogdta a
zöldségtermelőket - ezt bizonyítja a mém felmérése, amelynek során
a piaci árak alakulását összegezték. az adatok szerint a piacra
kerülő 16 fontosabb áruféléből 14 augusztus második, illetve har-
madik hetében a tavalyinál olcsóbban került forgalomba. leginkább
a karfiol. ára esett vissza - az idén kilónként 4.50 forinttal lett
olcsóbb -, de 3.20 illetve 2.40 forintot spórolunk a fejeskáposzta
és a kelkáposzta kilóján is. a paradicsom és a paprika is olcsóbb,
mint tavaly ilyenkor volt.

hogyan lesz a továbbiakban, miképpen befolyásolja majd a piaci
ellátást az őszi fordult időjárás? - az mti munkatársának erre
a kérdésre a mém szakemberei elmondották, hogy
a borús, esős napok tulajdonképpen nem jöttek rosszul, mert késtől-
tetik az érést. így pillanatnyi „lélegzethez”, jutottak a terme-
lők, a fuvarozók és a kereskedelem is. az elmúlt időszakban ugyan-
is zöldségfélék rohamosérése miatt a normálisnak nevezhető szint-
nél nagyobb volt az árukinálat. a természet által diktált tempóval
azonban sem a konzervipar, sem pedig az áruértékesítés nem bírt
lépést tartani.

a harmincezer holdas paradicsom-termő területen és a paprika-
táblákon a közepésnél jobb termés várható. az augusztus végi hűvö-
sebb idő, az eszések csak akkor okoznak majd különösebb gondot,
ha tovább tartanak és a már itt-ott jelentkező rothadási folyamat
elterjed.

/folyt.köv./

18.05/um

- 39 -

bb. 56./ hoz-e változást ... folyt./ 11

ami a minőséget illeti, a paprikánál némi javulás várható. a három-négy hetes szárazság miatt ugyanis a paprika héja túlságosan elvastagodott. a következő szedésre azonban ez már nem lesz jellemző. másik, inkább esztétikai kifogás a paradicsom ellen hangzik el a piacokon: nem eléggé piros. a sápadtságot szintén a korábbi erős napsugárzás okozta, amely valóságosan égatte a növényt és emiatt a színezőanyag-képződés folyamata eltért a szokásostól. az újabb szedések bogyói azonban már szemre is tetszetősebbek lesznek.

a szakemberek elmondották még azt is, hogy a korábbi kánikula miatt egyes megyékben a becsültnél 5-10 százalékkal kisebb lesz a zöltség termés. a fagymentes kedvező szeptemberi-októberi időjárás azonban ezt a részleges termés-kiesést feledtetheti./mti/

--

bb. 51. bitumen oxidáló reaktor épül százhalombattán

vid kz/mné/11 cz

1969. augusztus 26.

bitumen oxidáló reaktor építését kezdték meg a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet licence alapján százhalombattán. a dunai kőolajipari vállalat és a máfki ezzel kapcsolatos szerződése előírja, hogy a máfki garanciát vállal az új üzem működéséért, gazdaságosságáért és a termék minőségéért is. az új reaktor évente 50.000 tonna bitumént ad az ipar-nak. elsősorbanis azokon a területeken használják majd, ahol magas hőmérsékleten lágyuló, de alacsony hőmérsékleten is rugalmas bitumenre van szükség. elsősorban tehát a vezetékek és az épületek szigetelését tökéletesítik majd vele./mti/

--

bb. 57. országos történelem vándorgyűlés

t pr/hné/zs/11 cz

1969. augusztus 26.

a magyar történelmi társulat, az országos pedagógiai intézet és a tudományos ismeretterjesztő társulat rendezésében kedden kétnapos országos történelem vándorgyűlés kezdődött a pedagógiai intézet gorkij fasori székházában.
/folyt.köv./

- 40 -

18.10/11

se

bb. 57./ országos folyt./ 11

a csaknem 200 résztvevő - történészek, kutatók, tanárok, levéltárosok - a kortörténet tárgykörével, különböző vonatkozásaival foglalkozik. az elsõ napon a központi téma a kortörténet kutatásának elvi és módszertani problémája volt - errõl Vincze Miklós tartott referátumot. az előadást több korreferátum egészítette ki, majd élénk vita követte.

a történész vándorgyűlés résztvevői délután megtekintették a „fővárosunk ezer éve”, című kiállítást a budapesti történelmi múzeumban. a tanácskozás szünetében folytatja munkáját./mti/

--

bb. 58. a tbc elleni küzdelem helyzetével foglalkozott a békés megyei tanács vb.

vid kz/mné/11 cz

1969. augusztus 26.

a tbc elleni küzdelem helyzetével és a gondozó intézeti hálózat további feladataival foglalkozott keddi ülésén a békés megyei tanács végrehajtó bizottsága. békésben, mint rámutattak, jelenleg 12 gondozó- és fekvőbeteg intézet látja el a megelőzést, a felkutatást és a gyógyítás feladatát. az egykor népbetegségnek számító tbc nagyarányú visszaszorítása lehetővé teszi, hogy 1971-ig két fekvőbeteg intézetet megszüntessenek, illetve átprofilozzozzanak. a két fekvőbeteg intézet megszüntetése következtében felszabaduló kórházi ágyakkal lényegesen javíthatják többek között a krónikus elfekvő betegek helyzetét, kezelését./mti/

--

bb. 59. finn szakszervezeti küldöttség budapest

mm/1e/11 cz

1969. augusztus 26.

a vegyipari dolgozók szakszervezetének meghívására hazánkba érkezett a finn vegyipari dolgozók szakszervezetének küldöttsége karkkainen /umlauttal/ valfrid valonsäde titkár vezetésével, hogy kicseréljék tapasztalataikat és a további együttműködésről tárgyaljanak./mti/

--

18.5/11

- 41 -

se

bb 61. elhunyt dr. menyhárd istván ybl-díjas mérnök

k sb/j/um ie cz

1969. augusztus 26.

hosszas szenvedés után - 67 éves korában - hétfőn elhunyt menyhárd istván ybl-díjas mérnök, a műszaki tudományok doktora, egyetemi magántanár. temetése augusztus 28-án 13 órakor lesz a farkasréti temetőben. az elhunytat az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a budapesti műszaki egyetem saját halottjának tekinti. /mti/

-. -

bb 62. magyar küldöttség utazott a vöröskereszt társaságok ligájának ülésére

i zsu/gk/um zs cz

1969. augusztus 26.

rostás istván főtitkár vezetésével kedden magyar vöröskereszt-küldöttség utazott isztanbulba, a vöröskereszt társaságok ligájának 30. kormányzótanácsi ülésére. a küldöttség az ülés befejezése után részt vesz a szintén isztanbulban sorra kerülő 21. nemzetközi vöröskereszt-konferencián. /mti/

-. -

bb 64. a bkv közleménye

k /hb/j/um ie cz

1969. augusztus 26.

a budapesti közlekedési vállalat közli, hogy a tanulók részére az 1969/70-es iskolai tanévtől új típusú bérletigazolványt ad ki.

a tanulók bérletigazolványa a vállalat járművein, bérlet-és név pénztárában kifüggesztett hirdetményeken feltüntetett helyeken, már megválthatók. a bérletigazolvány megváltásához 1 db 4x4 cm-es eddig fel nem használt arckép, 14 éves korig a születési adatokat tartalmazó, bármely hivatalos szerv által kiállított igazolás, / pl. szülő személyi igazolványa, uttörő igazolvány stb, / 14 éves kortól az iskola igazolása szükséges. igazolásul szolgáló nyomtatvány a bérlet-és név pénztárában kapható. 16 éves kortól a személyi igazolvány bemutatása is kötelező.

a jelenleg érvényben lévő ,,t,,-jelű /tanuló/ bérletigazolványok október 4-én 24 óráig érvényesek. /mti/

-. -
- 42 -

18.22/11

ak

bb. 63. péter jános külügyminiszter

1/zs/11 cz

1969. augusztus 26.

kedden bemutatkozó látogatáson fogadta ismail soysalt, a török köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki a közeljövőben adja át megbízólevelét. /mti/

-. -

bb. 65. az árcsökkenés kedvezően befolyásolta a tejtermékek forgalmát - a komárom megyei tanács vb ülése

vid kz/11 cz

1969. augusztus 26.

a fejér és komárom megyei tejipari vállalat jelentősen javította az utóbbi másfél évben komárom megye lakosságának az ellátását. nőtt a forgalomba hozott tejtermékek mennyisége, bővült a választék - állapította meg keddi ülésén a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága. tejből is többet fogyaszt a megye lakossága, de tejtermékekből még szembetűnőbb a forgalom emelkedése. a vaj és a sajtárak árának csökkentésével összefüggésben ezek forgalma egy esztendő alatt több mint 30, illetve 50 százalékkal nőtt. poharas tejfőlből a már szinte krónikus pohárhiány miatt nem tudják az igényeket kielégíteni, míg étkezési turókból esetenként, a szokásosnál is nagyobb mértékben növekvő tejfogyasztás miatt kénytelenek a gyártást csökkenteni. a falusi ellátást nagy mértékben javította hogy a tejipari vállalat hűtőgépeket kölcsönözött a fogyasztási szövetkezeteknek.

a vb ülésen az az álláspont alakult ki, hogy a kereskedelemnek növelnie kell a mintaboltok számát, és javítania az ellátásukat. felkérték a tejipari vállalatot, hogy a lehetőséghez képest bővítse hűtőkocsi parkját, tegye lehetővé, hogy egyes termékek a lakosság igényeinek megfelelően kisebb csomagolásban kerüljenek forgalomba. /mti/

-. -

bb. 66. vérből szövetpótló - esztergomban tanácskoznak a biokémikusok

vid kz/11 cz

1969. augusztus 26.

150 szakember részvételével nyílt meg kedden esztergomban, a technika házában, a magyar kémikusok egyesületének 10. biokémiai vándorgyűlése. a tudományagnak ma már nemcsak az orvostudományok fejlesztésében, az új gyógymódok kialakításában van nagy jelentősége, hanem az ipar különböző ágaiban és a mezőgazdaságban is. /folyt.köv./

- 43 -

18.25/e

ak

bb. 66./ vérből folyt./ il

ennek megfelelően specializálódott a 3 napos vándorgyűlés 5 nagy referátuma és 64 előadása.

a sort az orvostudományi előadások nyitották meg. érdekes beszámoló hangzott el a vérfestékek kémiai vázának a rendellenességéről, amely fényérzékenységet, vagyis kellemetlen bőrgyulladást okoz. amennyiben vegyszertől, vagy gyógyszerrel ered ez, ma már gyógyítható. rendkívül nagy érdeklődést keltettek azok az előadások, amelyek a bioplaszt gyógyászati alkalmazásával foglalkoztak. ezt a vérből készített, tetszés szerint konzerválható anyagot a világon elsőként az országos vértranszfúziós szolgálat kutató osztályán állították elő. bár még ma is csak laboratóriumban gyártják, a sebészek máris kiterjedten alkalmazzák egyebek között szövetek pótlására és regenerációs folyamatok irányítására. most a budapesti 1-es számú gyógyászati klinikán olyan műtétit eljárást dolgoztak ki, ahol bioplasztal tökéletesen gyógyítanak egyes szülés utáni rendellenességeket.

a vándorgyűlés egyik kiemelt témájára, a növényvédőszeresek használatával kapcsolatos tennivalók megvitatására szordán kerül sor. világszerte sok problémát okoz ezeknek a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen szereknek káros mellékhatása. „ludasok”, voltak például a 2 évvel ezelőtti balatoni halpusztulásban. ennek esett áldozatul az elmúlt hetekben a rajna halállománya is. bár káros hatásuk főként az alacsonyabbrendű szervezeteket támadja meg, az emberre sem közömbösek. ezért olyan vegyületek után kutatnak, amelyek erőteljesebben pusztítják a kártevőket, de ugyanakkor nem hatnak más élőlényekre. a növényvédelmi kutató intézet munkatársai beszámolnak arról, hogy bár több ilyen növényvédőszer van forgalomban, azonban a káros hatások teljes kiszűréséhez a biokémiai tudomány szélesebbkörű bekapcsolása szükséges.

látszólag más témával foglalkoznak, de ugyancsak a növényvédőszeresek használatához kapcsolódnak azok az előadások, amelyeket a tiszántúli vízügyi igazgatóság munkatársai tartanak debrecen vízellátási problémáiról. 1972-től fokozatosan a keleti főcsatornából biztosítják a város vízellátását és most a biokémikusok segítségét kérik annak pontos megállapítására, hogy a víz mentes legyen minden ilyen növényvédőszer ártalomtól./mt1/

- 44 -

18.30/um

ll

bb 67. országos zöldkonferencia, virágkötő verseny, börze
lesz szolnokon - sajtótájékoztató a városi tanácsnál

vid/kz/um cz

1969. augusztus 26.

a város felszabadulásának 25. évfordulóját a virágok és parkok évének nyilvánították szolnokon - jelentették be kedden délután a városi tanács sajtótájékoztatóján. a színes virágkavalkád szeptember 5-én kezdődik. a megyei művelődési házban - „virág a lakásban”, címmel - megnyitják a tiszaparti város első reprezentatív virágkiállítását. ugyanitt mutatják be a szolnoki művésztelepen élő alkotók csendéleteit is. szerepel a programban virágkötő verseny és virágbörze is. a csokorkészítők legjobbját a zsűri ezer forinttal jutalmazza. értékes díjat kap a második és harmadik helyezett is. a programot a város 13 általános iskolájának virágrajz, virágmózaik kirakó versenye egészíti ki. a pályások 32 ezer szál virágból formálnak különböző fantázia képeket. a legjobb iskolai csapat „aranytulipán”, díjat serleget és pompás örökzöldnövényt kap. kiemelkedő eseménye lesz a virágos napoknak a zöld konferencia. budapest és az ország sok városának kertészeti szakemberei, a virágtermesztés tudományának művelői ismertetik a virágos városok jelentőségét az urbanizációs folyamatban. /mt1/

--

bb 68. megkezdődött a szarvasbögés a pilisben

vid/kz/um cz

1969. augusztus 26.

a váratlanul beköszöntött hűvös, esős idő, a tartós lehűlés megzavarta az erdő nyugalma is. a pilisben a szokásosnál 7-10 nappal korábban megkezdődött a szarvasbögés. az erdészek és vadászok „föltérképezik”, a bikák bögési helyét, s hogy teljes nyugalmat teremtsenek még a fakitermelést és a szállítást is elterelik onnan. a pilisben ugyanis az eddigi leggazdagabb vadászatra készülnek az idén. 60 külföldi vendéget, főleg nyugatnémet és francia vadászt várnak, a suta vadászatba pedig 3 hazai vadásztársaság is bekapcsolódik. a parkerdővé szervezett gazdaság ugyanis új feladatainak megfelelően, valamint a vadkárok csökkentése érdekében kisebb, de jobb minőségű állomány tartására rendezkedik be. a területén 110 szarvasbika, 630 suta, 70 muflon és mintegy 300 vaddisznó kerül december közepéig terítékre. /mt1/

--

18.35/um

ll

- 45 -

bb 69. lakásépítés vállalati segítséggel - kulcsátadási Ünnepe
a római-fürdő új lakótelepén

1 sz./j/um ie cz

1969. augusztus 26.

180 lakásos új lakótelep építésének első szakasza fejeződött be Óbudán, a római-fürdő telepen. az elkészült 96 lakás tulajdonosainak kedden Ünnepeken nyújtották át a kulcsokat és adták át az új otthonokat. a lakásépítésben érdekelt a pamutnyomóipari vállalat, amely különböző szervekkel, köztük a fővárosi és a III. kerületi tanáccsal együttesen szervezte a lakásépítési akciót. az új lakótelep építése 1967 decemberében kezdődött és a kivitelező budapesti lakásépítési vállalat az első 96 lakást a november 15-1 határidő helyett már most átadhatta. ebből 76 lakást kapnak a pamutnyomóipari vállalat dolgozói, akiknek a vállalat korábbi nyereségéből másfél-millió forint kamatmentes kölcsönt adott. a tanács díjmentesen bocsátotta rendelkezésükre a telket és végezte el a közművesítést.

távol a gyár zajától, üdülőkörnyezetben épült lakótelep első lakóját hunyadi lászlót - akinek éppen kisbabaát váró felesége dolgozik a pamutnyomóipari vállalathoz tartozó goldberger-gyárban - vég lászló, a vállalat vezérigazgatója üdvözölte a keddi Ünnepeken. /mti/

--

bb 70. magyar nap a damaszkuszi vásáron

1 sz./j/um ie cz

1969. augusztus 26.

kedden jelentés érkezett a hungexpo-hoz az augusztus 25-én megnyílt damaszkuszi nemzetközi vásár magyar kiállítótól; beszámoltak arról, hogy kedden zajlott le a vásár magyar napja. ebből az alkalomból a damaszkuszi magyar kereskedelmi kirendeltség vezetője és a magyar kiállítás igazgatója délelőtti sajtófogadást adott. tájékoztatták az újságírókat a magyar-szíriai gazdasági kapcsolatokról és bemutatták a kiállítás anyagát. a damaszkuszi magyar nagykövet este a pavilonban fogadást adott az ott tartózkodó magyar delegáció tiszteletére, amelyet sághy vilmos, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese vezet. a fogadáson megjelent a szíriai közélet több vezető személyisége. /mti/

--
- 46 -

18.40/um

de

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 40-es hírünket teljes egészében

visszavonjuk.

kérjük, hogy helyette a következő szöveget használják fel:

bb. 40. súlyos szerencsétlenség,

1gk/zs/1l cz

1969. augusztus 26.

történt baranya megyében, görcsöny községben. a bakasai aranykalász tsz kuttisztító brigádja a községben a helyi tsz kutját tisztította. a munka elvégzésére elsőnek woger istván 26 éves tsz-tag, görcsönyi lakos indult le a kut falába beépített vaslétrán. amikor tíz méter mélységbe ért, rosszul lett és a kutba esett. társai, léhmann sándor 27 éves tsz-tag, szavai lakost kötéllal engedték le megmentésére. azonban amikor léhmann a kut közepéhez ért, rosszul lett és társai visszahúzták. ezt követően simon miklós 33 éves és woger ede 37 éves ocsárdi lakosok indultak le mentésre, de a kut közepénél ők is rosszul lettek és a lépcsőről a vízbe estek. woger istván, simon miklós és woger ede a vízbe fulladt. léhmann sándort súlyos állapotban szállították kórházba. a vizsgálat elsődleges megállapítása szerint a balesetet ismeretlen eredetű gázzivárgás okozta. a rendőrség a pécsi bányaműszaki felügyelőség bevonásával folytatja a vizsgálatot a szerencsétlenség okának megállapítására. /mti/

--

bb.71. a dunába szaladt egy autóbusz - két súlyos, nyolc könnyebb sérülés

1 zs/1l cz

1969. augusztus 26.

kedden délután egy honvédségi autóbusz, amelyen tisztek és hozzátartozók utaztak, az árpád fejedelem útja és a szépölgyl út kereszteződésénél - valószínűleg műszaki hiba miatt - a dunába szaladt. a baleset viszonylag szerencsés kimenetelű volt: a busz a parthoz közel zuhant a vízbe, nem merült el, s halálos sérülés nem történt. ketten súlyos, nem életveszélyes nyolcan könnyebb sérüléssel kerültek kórházba.

a baleset pontos okának megállapítására indított vizsgálat még tart. /mti/

--

- 47 -

18.45/e

de

bb. 72. ötvenedik születésnapját ünnepli a szovjet filmművészet

1 pr/gk/zs/11 cz

1969. augusztus 26.

1919. augusztus 27-én írta alá Lenin a szovjet állami filmművészet megteremtésére vonatkozó dekrétumot- ezt a dátumot tekintik a szovjet film születésnapjának. a szovjet filmalkotások azóta is a nagy nemzetközi fesztiválok állandó díjnyertesek, a filmplac magasan jegyzett produkciói közé tartoznak. a felszabadulás óta a magyar filmszínházak több mint 700 szovjet játékfilmet mutattak be, amelyeknek nézőszáma jóval meghaladta a 400 milliót, 2 600 000-en tekintették meg a maximát, 2,500 000-en a „bátor emberek”, -et s csaknem kétmillióan váltottak jegyet „a kétélű ember”, és a „ballada a katonáról”, című filmek előadásaira. az 1962-1965-ös években bemutatott, nagyobb látogatottságot elért filmek között tartják számon a „huszárkisasszony”, -t / 2,151 000 néző/ és az „ordások között” című produkciót / 1,778 000 néző/. az érdeklődésnek megfelelően magasak a szovjet filmek előadásainak számai is, évente 140-150 ezer vetítést tartanak.

a rendszeres szovjet-magyar filmcserének tulajdonítható, hogy nálunk szinte minden második ember ismeri eizenstein, pudovkin, dovzsenko, geraszimov, romm, kalatozov vagy csuhraj munkásságát, legjobb alkotásait. a magyar filmtudományi intézet filmtörténeti gyűjteményében például olyan filmtörténeti érdekességeket őriz, mint a világ mindenkorai filmterméséből legjobbnak minősített 12 alkotás közé tartozó „a föld”, /dovzsenko/, „az anya”, /pudovkin/ vagy a „patyomkin-páncélos”, /eizenstein/ kópiája. emellé a közelmúltban szerezték meg a híres szovjet komikus színésznek, igor iljinszkijnek szerepeiről készült filmösszeállítást.

1967-ben készült el az első szovjet-magyar koprodukciós film is, a jancsó miklós rendezte „csillagosok, katonák”, a magyar filmesek napjainkban is állandó vendégei a szovjet stúdióknak, hamarosan két újabb közös alkotás forgatása indul meg. szász péter rendező „kapaszkodj a fellegekbe”, címmel egy 1919-ben játszódó történelmi vígjátékon munkálkodik, míg keleti márton liszt életéről készít filmet szovjet kollégáival.

érdekesek a szovjetunióban bemutatott magyar játékfilmek látogatottságáról valló adatok: 1948-tól számítva a szovjet filmszínházakban csaknem 150 magyar játékfilm pergett, s látogatóik száma jóval meghaladta az 1 milliárd 806 milliót. egy siker a sok közül: „husz óra”, című filmünket nyolc hónap alatt három és félmillióan nézték meg. hazai mércével mérve ugyancsak ritka szám: a szovjet filmesek csupán erről az egy produkcióról 1182 kópiát készítettek. /mti/

..-

- 48 -

18.53/11

kl

bb. 73. megkoszorúzták az 1919-es mártírok zagyvapátfalvai síremlékét

vid 11 cz

1969. augusztus 26.

ötven évvel ezelőtt, 1919. augusztus 26-án sortűz dördült el hatvanban. a román ellenforradalmi hadsereg vezetőinek parancsára hat zagyvapátfalvi bányászt, hatvani d. miklóst, trajbiár pált, potornik vendelt, mocsányi lajost, kucsera ferencet és kiss jósefet bírósági eljárás nélkül kivégezték.

a félévszázados évforduló alkalmából kedden koszorúzási ünnepséget rendeztek a hat mártír közös sírjánál zagyvapátfalván. a síremléket egykori harcostársak, az 1919-es harcok veteránjai, hozzátartozók, az üzemek és tömegszervezetek képviselői vették körül. díszőrséget uttorók és ifju gárdisták álltak.

a koszorúzás során az 1919-es harcok veteránjai a nógrádi szénbányák vállalat pártbizottságának küldöttel, a területi pártszervezet vezetői, a kisz-bizottság képviselői helyezték el a kegyelet koszorúját a mártírhalált halt hősök sírjára. /mti/

..-

bb. 74. időjárásjelentés

gk/11 cz

1969. augusztus 26.

a meteorológiai intézet jelenti kedden 19 órakor:

keleten is hűvösebb idő

várható időjárás szerda estig:

időnként felszakadozó felhőzet, már kevesebb helyen esővel. mérsékelt, változó irányú szél, a nappali fölmelegedés keleten is csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 16-21 fok között. /mti/

..-

- 49 -

bb. 75. ünnepélyesen megnyílt a szlovák hét budapesten

t fe/gk/11 cz

1969. augusztus 26.

a szlovák nemzeti felkelés 25. évfordulója alkalmából kedden este a csehszlovák kultúrában ünnepélyesen megnyílt a szlovák hét eseménysorozata. a nyitó ünnepségen részt vett erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, vágó ernő ezredes, a magyar partizán szövetség titkára, s a magyar közélet számos más ismert személyisége. jelen volt a szlovák nemzeti felkelésben részt vett magyar partizánok egy csoportja is.

frantisek dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete megnyitó beszédében felidézte a negyed századdal ezelőtt lezajlott történelmi eseményeket. emlékeztetett arra, hogy 1942-ben szlovákia területén - az illegalitásban levő kommunista párt vezetésével - elszánt hazafiak több csoportja fegyverrel a kézben folytatott harcot a fasiszták és csatlósai ellen. megalakultak az első partizánegységek, amelyeknek száma fokozatosan növekedett, s amelyekkel vállvetve harcoltak a szovjet partizánok, átadva harci tapasztalataikat. szlovákiában létrejött a széles antifasiszta front, s a szovjet hadsereg győzelmei lehetővé tették 1944-ben a fegyveres felkelést. ebben mintegy hatvanezer hazafi harcolt fegyverrel a kezében, a lakosság széles rétegeinek támogatása mellett. a nagykövet beszédében tisztelettel adózott azoknak a külföldről érkezett antifasiszta harcosoknak - köztük a magyar partizánoknak -, akik életük kockáztatásával együtt küzdöttek a győzelemért. hangsúlyozta, hogy a szlovák nép fellépése a szlovák nemzeti felkelésben hozzájárult a német fasizmus leveréséhez, meggyorsította a haladás és a szocializmus győzelmét. e győzelem eredményeként nyílt lehetőség arra, hogy mind magyarországon, mind csehszlovákiában megkezdjék a szocialista társadalmi rend felépítését.

a legutóbbi eseményekről szólva ezután a csehszlovák nagykövet rámutatott arra, hogy a leverés és meghunyászkodott ellenesség az országban várta az alkalmas pillanatot, hogy egyes alkönyvetelt hibákat felnagyítva kihasználjon demagóg jelzőkkel lepleztek saját, valójában ellenforradalmi céljait. az ellenforradalmi erők fellépését azonban - amikor bebizonyosodott, hogy a nemzetközi imperializmus célja a csehszlovák szocialista köztársaság kizsákmítása a szocialista egységből - feltartóztatta a szövetségesek múlt év augusztusában tett energikus lépése.

20.25/11

bb. 75. / ünnepélyesen folyt// 11

- a szövetségesek lépésének köszönhető - mondotta a nagykövet -, hogy a szocialista erők ismét a konszolidáció és a megszüntetés útjára léptek. a párttagság megtévesztett része és a lakosság tömegei is kezdik megérteni, miről volt szó az elmúlt másfél év során, mire szervezkedett az ellenség csehszlovákiában. ezért a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának legutóbb hozott intézkedései az ellenforradalmi tevékenység megállítására teljes egyetértéssel találkoztak.

- nem hagyjuk kitépni kezünkől az ötven éves harc és a 25 éves munka eredményeit, amelyekért a csehszlovák nép huszonöt évvel ezelőtt a dicsőséges szlovák nemzeti felkelésben harcolt, - fejezte be a nagykövet beszédét.

ezt követően a megjelentek megtekintették azt a kiállítást, amely fényképekkel, dokumentumokkal illusztrálja a negyed századdal ezelőtt lezajlott dicső harcokat. az est résztvevőinek a pozsonyi nemzeti színház szólistái adtak hangversenyt, s egy dokumentumfilmet vetítettek le a szlovák nemzeti felkelés harcairól. /mt1/

--

bb. 76. magyar ércelőkészítő berendezést vásárolt a peru i bányatársaság

t sz/gk/11 cz

1969. augusztus 26.

a hazánkban tartózkodó peru gazdasági küldöttség tárgyalásainak eredményeként kedden este a gellért szállóban szerződést kötött a nikex külkereskedelmi vállalattal egy nagyteljesítményű ércelőkészítőmű vásárlásáról. a megállapodás aláírói varga lászló, a nikex vezérigazgatója, dr. carlos dongo soria, a peru vállalatokat finanszírozó bank, a banco minero elnöke és jose p. giles, a huanzala bányatársaság elnöke. jelen volt az aláíráson raul maria perelra, a peru köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője.

a megállapodás értelmében a nikex külkereskedelmi vállalat 3 millió 350 ezer dollár értékben szállít ércelőkészítő, ércdusító művet a huanzala bányatársaság részére. a berendezés naponta ezer tonna ólom, cink vagy rézércet készít elő feldolgozásra. a berendezés tervezését magyar geológusok peru tanulmánya előzi meg; a magyar szakemberek a helyszínen végzik majd kutatófurásokat és a feltárt ércek vizsgálata alapján tervezik meg a berendezéseket a vegyigép tervező és fővállalkozó vállalatnál.

/folyt.köv./

- 51 -

bb. 76./ magyar ... folyt./ 11

a perui bank és a bányavállalat igazgatója az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta, hogy nagy terveik vannak a színesfémbányászat fejlesztésére, és ezek megvalósításához örömmel fogadják a magyar szakemberek közreműködését. tanulmányozták a gyöngyösorosziiban működő ércelőkészítőművet, és meglepte őket annak nagyarányú műszaki felkészültsége, teljesítménye. sokkal kisebb érctartalmu anyagot dolgoz fel, mint amilyenek peruban találhatóak, magas műszaki hatékonysággal. találkoztak gyöngyösorosziiban egy olyan magyar szabadalom alapján készült vibrációs szítával, amelyhez hasonló szellemes berendezés még sehol a világon nincs. tárgyalásokat folytattak a magyar nemzeti bankkal és a tesco vállalattal is. ez utóbbival közös magyar-perui bányavállalat létrehozását készítik elő./mti/

--

bb. 77, elutaztak az mhsz lengyel vendégek

k vt/hné/zs/11 cz

1969. augusztus 26.

kedden este elutazott budapestre a lengyel honvédelmi szervezet /Lok/ küldöttsége, amely jozef zawitowski ezredes vezetésével egy hetet töltött hazánkban. a lengyel vendégek tájékoztak az mhsz budapesti szerveinek, klubjainak tevékenységéről, megtekintették az egyesült izzó mhsz székházát, a gödöllői ejtőernyős sportbázist és a mátyásföldi löteret. részt vettek több mhsz rendezvényen, így egyebek közt az összetett honvédelmi verseny budapesti döntőjén. a küldöttség megismerkedett budapest és a balaton nevezetességeivel is./mti/

--

- v e g e -

2100 2100

- 52 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. augusztus 27.

bb. 1. figyelmeztetett a belvárosi szerencsétlenség: vizuális veszélytérkép készül budapestre az aköv gépkocsivezetőknek

i hbj/gk/1e/11 cz

1969. augusztus 27.

junius 14-én - mint emlékeztetés - budapestben, a józsef nádor tér és a Münnich Ferenc utca kereszteződésében súlyos közúti szerencsétlenség történt, amely öt ember életét követelte. valószínűleg hozzájárult a tragédiához az is, hogy a veszprémi közlekedési vállalat különjáratát vezető sofőr nem ismerte eléggé a főváros forgalmát.

nagyon gyakran jutnak el budapestre vidéki aköv-ök teher, illetve autóbusszvezetők, akik eléggé tájékozatlanok budapest forgalmáról. a belvárosi tragédia figyelmeztette az autóközlekedési trösztöt, hogy a legsürgősebben kezdje meg a fővárosba utazó vidéki gépkocsivezetők nagyon alapos oktatását. ehhez pedig megfelelő „tananyag”, is szükséges. igaz, hogy minden gépkocsivezetőnek tisztában kell lennie a kresz-szel, bármennyire is vidéki s ha a kresz-t ismeri, ki kellene igazodnia budapest közlekedésében, hiszen azt is a kresz szabályozza. mégis jó tudni, hol leselkedik a legtöbb veszély.

a budapesti rendőrfőkapitányság évek óta regisztrálja, hol a leggyakoribbak a közlekedési balesetek. ennek birtokában készítették el az autóközlekedési trösztnél budapest vizuális veszélytérképét. százhusz veszélyes kereszteződésről, utszakasról, kanyarról, gócpontokról, átkelőhelyről készítettek diafilmet, és magnóra vették a képhez tartozó magyarító szöveget.
/folyt.köv./

kl

- 1 -